

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἐκδιδόμενη κατὰ Σάββατον ἐν Ἀθήναις

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

Γραφεῖον: 68. Πανεπιστημίου 59

Συνδρομὴ ἑτησία καὶ προπληρωτέα
Ἑλλάδος δραχ. 10. Ἐξωτερικοῦ φράγ. χρυσ 12.
Ρωσίας ρούβλ. 5.

Τὸ πρόγραμμα προσεχῶς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἡ θεραπεία μιᾶς νόσου.
- Δικαιοσύνη—Ἰσοπολιτεία (ἐπιστολὴ πρὸς Φιλιππουπόλιν) ὑπὸ Βλαζίου Σκωρδέλη.
- Οἱ Βλάχοι τῆς Πίνδου: Μαλακάσι, ὑπὸ Κ. Α. Κρυστάλλη. (Συνέχεια).
- Ἀνδρομάχη καὶ Ἐκτωρ, ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Ζ τῆς Ἰλιάδος κατὰ παράφρασιν Γεωργίου Παράσχου.
- Ἡ Σελήνη (κατὰ τὸν Φλαμαριώνα), ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ Θ. Α.
- Τὸ καθήκον, μυθιστορία ***. Μετάφρασις Α. Ἀμπάτη. (Συνέχεια).
- Εἰδήσεις τῆς ἑβδομάδος. Ἐγκύρια—Ἐξωτερικά. Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.
- Ἐφημερίδες, ἀνέκδοτα, περίεργα, ποικίλα.
- Ἰδιαιτέρα γράμματα.
- Νέα βιβλία.

Ἡ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΙΑΣ ΝΟΣΟΥ

Πολλάκις ἐρρηξάμεν κραυγὴν ἀλλοῦς ἐπὶ δεινοτάτῃ κοινωνικῇ νόσῳ, ἧς τὸ μόλυσμα ἐβλόπομεν διαδιδόμενον ἀπὸ ψυχῆς εἰς ψυχὴν, ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν. Καὶ ἡ νόσος ἔδραν εἶχε τὴν πρωτεύουσαν, τὸ περιβλεπτόν Ἄστυ, ὅπερ ἐνφ᾽ ἔδει μόνον τῆς ἀρετῆς, ὡς ἄλλοτε, νὰ εἶνε ὁ διδάσκαλος, ἐπέπρωτος τῆς κακίας μᾶλλον νὰ γίνεταί ἤδη ὁ τύπος καὶ τὸ ὑπόδειγμα.

Πρὸς τί ὁ τύπος, ἡρωτώμεν, καὶ οἱ ἱερεῖς, πρὸς τί οἱ ἄρχοντες καὶ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος φιλόφρονες, πρὸς τί ὅλα ταῦτα, ἀφοῦ ἐν μέσῃς Ἀθήναις κατὰ δεκάδας λειτουργοῦσιν ἐπίσημα καὶ ἡμιπίσημα καταγωγία κύριον ἔχοντα σκοπὸν τὴν καταστροφὴν τῆς περιουσίας καὶ τῆς τιμῆς τῶν πολιτῶν, τὴν ἀνατροφὴν κλεπτῶν, τὴν ἐκπαίδευσιν φονεῶν;

Ἄλλ' οὐκ ἦν φωνή, οὐκ ἦν ἀκρόασις. Ὁ τύπος... ἔσχεν ὄργανα ἢ ἀναγγέλοντα τὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας τῶν χαρτοπαικτικῶν, ἢ παροτρύνοντα τὸ κοινὸν νὰ σπεύσῃ εἰς τὰ θεάματα, ἄτινα πρὸς προσέλκουσιν ἐτελοῦντο ὀπισθεν τῶν βαράθρων τῆς ρολίνας!... Οἱ ἄρχοντες... ἦσαν πολιτικοὶ φίλοι τῶν κ. κ. διευθυντῶν τῶν λεσχῶν οἱ ἱερεῖς, ἦσαν πρόθυμοι νὰ θάψωσι τοὺς ἐζωθεν αὐτῶν αὐτοκτονοῦντας ἢ δολοφονομένους καὶ οἱ φιλόφρονες, νὰ τοὺς κλαύσωσιν!

Εὐτυχῶς διὰ τὴν πρωτεύουσαν, εὐτυχῶς διὰ τὴν πατρίδα, εὐρέθη εἰς ἄνθρωπος τοῦ

νόμου, ὅστις κατεπάτησε καὶ κατασυνέτριψεν ὅλας τὰς κεφαλὰς τῆς Λερναίας ταύτης Ὑδρας καὶ ἐξήγησε τὰς Ἀθήνας.

Ἦδὴ τὸ Ἄστυ ἄς χρησιμεύσῃ ἐλευθέρως ὡς παράδειγμα καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις. Ἦδὴ ὁ Εἰσαγγελεὺς αὐτοῦ κ. Ἀθανασιάδης ἄς εὐρῇ μιμητὰς πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Καὶ εἶθε, ὅπως εὐρὲς τὸν ἱατρὸν τῆς ἡφεραῖ αὐτῆς νόσου, νὰ εὐρωσὶ καὶ αἱ ἄλλαι τοιοῦτους Ἡρακλεῖς θελήσεως καὶ εὐσυνειδησίας!

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ—ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ

(Ἐπιστολὴ πρὸς Φιλιππουπόλιν) 1

Εὐγνωμονῶ διότι εἶχατε τὴν εὐγένειαν νὰ μὲ προσκαλέσητε, ὅπως μετὰ δωδεκαετιῶν σχεδὸν ἐπισκεφθῶ νοερῶς τὴν πόλιν, ἐν ἣ δωδεκαετιῶν ὅλην διεβίωσα. Τὴν στιγμὴν ταύτην παρίσταμαι ἐνώπιον ὑμῶν ὡς τις ἀόμματος ἐνώπιον γνωστῶν καὶ προσφιλῶν προσώπων, τὰ ὅποια μόνον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς διανοίας τοῦ βλέπει. Ναι, καὶ ἐγὼ σὰς βλέπω ὅλους, ὅσοι ἐξ ἀρχαίας πρὸς ἐμὲ ἀγάπης προσήλαθε νὰ μὲ ἀκούσητε, καὶ ἐκ καρδίας χαιρετίζω ὑμᾶς. Ἀλλὰ φεῦ! καὶ πολλοὺς δὲν βλέπω, φίλους ἀγαπητοὺς καὶ πολίτας χρηστούς. Ποῦ εἶνε; διατί ἀποσιάζουσιν ἐκ τοῦ μέσου ὑμῶν; Τὸ ἤξεύρω μὴ μοι τὸ λέγετε. Εἴη ἡ μνήμη αὐτῶν αἰωνία!

Πόσον ἄλλοιαν βλέπω—διὰ τῆς φαντασίας—τὴν πόλιν! Δωδεκαετία μόλις παρήλθεν, ἀρότου ἔπαυσε ὡς ἐπιόλης νὰ πιέζῃ τὴν πόλιν καὶ τὴν χάραν ὁ μουσουλμανικὸς δεσποτισμὸς, καὶ εὐθὺς ἤρχισαν φύσις καὶ κοινωνία ν' ἀναθάλλωσι, τὸ πᾶν ἀνακαινίζεται, ἀναγεννᾶται, ὄργῃ πρὸς πρόοδον, σφριγᾷ ὑπὸ τὴν ζωογόνον αὔραν τῆς θείας ἐλευθερίας. Ἡμεῖς μόνον γνωρίζομεν πόσον δικαίον εἶχε ὁ ποιητὴς μας εἰπῶν,

ἀσπου Τούρκος, οὐτε φύσις
οὐτε κοινωνία θάλλει.
»τὸν Παράδεισον εἰς Ἄστυ
»τὸ θηρίον μεταβάλλει».

Εἴθε ἡ αὔρα τῆς ἐλευθερίας αἰεὶ καθαρωτέρα καὶ ἄγνοτέρα ἐπιπνέουσα νὰ ζωογονῇ ἐν τῷ μέλλοντι τὰς ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας δεινῶς δοκιμασθείσας ταύτας χώρας. Εἴθε πνεῦμα ἀληθοῦς χριστιανικῆς ἀγάπης, πνεῦμα ἰσότητος καὶ δικαιοσύνης, πνεῦμα πολιτικῆς συνέσεως καὶ προνοίας, σεβόμενον τὰ δίκαια ἐκάστον νὰ προάγῃ εἰς πρόοδον καὶ εὐδαιμονίαν τοὺς λαοὺς, ζῶντας ἐν ἐλευθέρῃ πολιτείᾳ.

Κρήπις τῆς ἐλευθέρου πολιτείας εἶνε ἡ δικαιοσύνη, δικαιοσύνη ἀπόλυτος. Μόνη ἡ δικαιοσύνη δὲν δέχεται περιορισμοὺς οὔτε

1 Ἀναγνωσθεῖσα ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει τοῦ συλλόγου κῆ Ἰσχύου.

συνθηκολογίας· ἡ δικαιοσύνη πλήρης ἢ ἀδικία· μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει. Διὰ τοῦτο δεσποτισμὸς καὶ δικαιοσύνη δὲν συμβιβάζονται· ὁ δεσποτισμὸς εἶνε ἡ μέγιστη ἀδικία· διότι ἀφαίρει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τὰ φυσικὰ αὐτοῦ δίκαια. Διὰ τοῦτο ἡ ἐλευθερία ἀδικουσα παύει νὰ ἦνε ἐλευθερία, αὐτοκτονεῖ. Ἄλλ' ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία δὲν ἀδικεῖ· παρεκτρέπεται ἐνίοτε, ἐκτραχηλίζεται μάλιστα· ἀλλ' ἐάν εἶνε ἀληθὴς ἐλευθερία, τάχιστα συνέρχεται, ἀναγνωρίζει τὸ διαπραχθὲν ἀδικημα καὶ ζητεῖ νὰ θεραπεύσῃ αὐτό. Ποτίζει μὲ κώνειον τὸν Σωκράτην, ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν ἀνεγείρει εἰς αὐτὸν ἀνδριάντα.

Ἐξεστόμισα τὸ πολύκροτον ἐκεῖνο «Ἄχ! ἐλευθερία, πόσα κακουργήματα διαπράττονται ἐν τῷ ὀνόματί σου!» Τοῦτο εἶνε συκοφαντία τῶν τυράννων, τῶν ὀλιγαρχικῶν. Δυνατὸν νὰ διαπράττωνται κακουργήματα ἐν τῷ ὀνόματι ψευδοῦς ἐλευθερίας ἐν ἀναρχίᾳ καὶ ὀλοκρατίᾳ. Ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία ἀδύνατον νὰ κακουργήσῃ· διότι ἐλευθερία εἶνε δικαιοσύνη, εἶνε ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀνήκοντος εἰς ἕκαστον, — *asuum cuique*. Διὰ τοῦτο ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία εἶνε ἡ μήτηρ τῆς ἀγάπης, τῆς ἰσότητος, τῆς ὁμοιοῦς. Ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ἐλευθερίας δύνανται πάντες, καὶ οἱ ἄλλως διαφορώτατοι, νὰ ζήσωσιν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, εὐδαιμονοῦντες καὶ ἰσχυροί.

Μίαν συνθήκην ἀπαιτεῖ ἐξ ἅπαντος ἡ ἀληθὴς ἐλευθερία, τὸν ἀμοιβαῖον σεβασμὸν τῶν δικαιωμάτων τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινοτήτων. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἐνὸς παύει ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει τὸ δικαίωμα τοῦ ἑτέρου. Ἐγὼ πεινῶν δικαιοῦμαι νὰ φάγω· ἀλλὰ δὲν μοι ἐπιτρέπεται, διὰ νὰ καταπαύσω τὴν ἰδικήν μου πείναν, ν' ἀρπάξω τὸν ἄρτον ἀπὸ τῶν ἰδικῶν σου χερῶν. Ὅπου τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων εἶνε σεβαστά, ἐκεῖ βασιλεύει ἡ ἐλευθερία, καὶ οὕτως ἡ ἐλευθερία καθίσταται ὁ φρουρὸς τῆς τάξεως, καὶ ἰσχυρὸς τῆς ἀναρχίας καὶ τῶν παρεκτροπῶν αὐτῆς.

Αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ ἄλλοτε ἐθεωροῦντο θεωρεῖται ἀφηρημέναι ἄνευ ἐφαρμογῆς—πολιτεία τοῦ Πλάτωνος—ἔλεγον. Σήμερον εὐτυχῶς ἀποτελεῖσι τὰς βάσεις τῶν πολιτειῶν, ὅσαι ἔχουσι θεμέλια στερεὰ καὶ εἶνε προωρισμέναι νὰ ζήσωσι. Τὰς ἀρχὰς ταύτας πρὸ πάντων βλέπομεν ἐφηρμοσμένας καὶ ἰσχυρούσας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἐν τῇ Συμπολιτείᾳ τῆς Ἑλβετίας. Ἐπὶ τῶν αὐτῶν δὲ ἀρχῶν προσπαθοῦσι νὰ ἐμπεδοθῶσι καὶ κράτη μοναρχικά, ἡ Ἀγγλία μὲ τὴν Ἰρλανδίαν τῆς, καὶ αὐτὴ ἡ Αὐστρία, τὸ μωσαϊκὸν τοῦτο ἔθνοτήτων ποικιλωτάτων.

Γνωρίζομεν ἡμεῖς οἱ τῆς γῆς κάτοικοι τί εἶνε καὶ τί ἔχουσιν οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ; Πλὴν τί μᾶς μέλει; Βλέπομεν ὅτι ἐκεῖ βασιλεύει ἁρμονία πληρεστέρα καὶ τῆς μελω-

δικωτάτης μουσικής αρμονίας. 'Αλλ' ούτω και αί υπό τήν πολυάστρον σημαίαν συννηνωμένοι διάφοροι πολιτείας τής Αμερικῆς συζῶνιν ἐν ἀρμονίᾳ προαγόμενοι θαυμασιῶς εἰς πᾶσαν πρόδον. Ἐκάστη αὐτῶν εὐδαιμονεῖ, καὶ ὅλαι ὁμοῦ εἶνε ἰσχυραὶ καὶ σεβασταί· διότι δὲν ἔπαρχει μία τις ἀξιούσα ν' ἀπορροφήσῃ τὰς λοιπὰς. Ἐκάστη τὸ ἴδιον ἀποδίδεται μετὰ δικαιοσύνης.

Καὶ οὐ μόνον δὲν πρέπει τὸ ἐν ν' ἀπορροφᾷ τὸ ἕτερον, ἀλλὰ καὶ ἂν προσέρχεται, πρέπει νὰ τὸ ἀποκορῆ, πρέπει νὰ μὲν ὅτι ἦτο, ν' ἀναπτύχῃ ὡς ἴδια προσωπικότης, δυναμένη νὰ συντελέσῃ διὰ τῆς κοινότητος καὶ πολλαπλότητος εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς ἀρμονίας.

Κυττάξατε τὴν μικρὰν μαγνητικὴν βελόνην. Ἐχει δύο δυνάμεις ἐδρευούσας εἰς τὰ δύο ἄκρα αὐτῆς. Φαίνεται ἀντίθετοι ἀντενεργοῦσαι· καὶ ὁμοῦ μόνον οὕτως ἀποτελοῦσι τὴν θαυμασίαν μαγνητικὴν ἐνέργειάν τῆς. ὑποθέσατε ἐπὶ μίαν στιγμήν, ὅτι ἡ μία ἔλκει πρὸς ἑαυτὴν τὴν ἄλλην. Τί ἐκέρδιον; Ἐξεμνησθέντῃ ἡ μαγνητικὴ δύναμις τῆς. Ἐμείνει μία κοινὴ, ἄψυχος, ἀκίνητος βελόνη, μὴ δυναμένη νὰ δεῖξῃ πλέον μῆτε βορρᾶν μῆτε νότον. Ἐγεινε πῶμα, ἀπέθανεν ἡ μαγνητικὴ βελόνη! Ἡ βία, ὁ ἐγώσιμος κατέστρεψεν αὐτήν.

ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀληθοῦς ἐλευθερίας πολιτείας, τῆς σεβομένης τὰ δίκαια ἀπάντων καὶ ἐνὸς ἐκάστου, οἱ λαοὶ βαίνουσιν ἀπροσκόπτως πρὸς τὴν πρόδον καὶ εὐδαιμονοῦσιν ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τῆς ὁμοιοῦς. Οἱ ἀσθενέστεροι δὲν φοβοῦνται τὴν ἐπὶ ἕρπειαν τῶν ἰσχυροτέρων· οἱ δὲ ἰσχυροὶ δὲν ἐπιβουλεύονται τὰ δίκαια τῶν ἀσθενεστέρων. Πίντες αἰσθάνονται τὴν στοργὴν τῆς πατρίδος ὡς κοινῆς μητρὸς φιλοστόργου, καὶ πάντες τρέφουσιν πρὸς αὐτὴν υἱικὴν ἀγάπην.

Ὅπου ἐν τῇ πολιτείᾳ δεσπόει ἡ δικαιοσύνη, ἐκεῖ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὁμιλῶσι πάντες τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, ὡς δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ προσβῆωσι τὴν αὐτὴν θρησκείαν, ὅπως ἀποτελῶσι τὴν ἐν τῇ ἐνώσει καὶ τῇ ὁμοιοῦς δυνάμει ἐκεῖ συνδέει πάντας στενῶς ὁ ἱερός δεσμός τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀσότητος. Οἱ πολλοὶ αἰσθάνονται νὰ καταδυναστεύωσι τοὺς ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην σκεπομένους ὀλίγους· οἱ ὀλίγοι δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ συναμοτῶσι κατὰ τῶν ἰσχυρῶν καὶ νὰ μεταχειρίζωνται τὸν δόλον κατὰ τῆς ὑλικῆς βίας.

Ἡ τοιαύτη πολιτεία ὁμοιάζει μὲ κῆπον περιέχοντα παντοδαπὰ ἄνθη καὶ φυτὰ, τυγχάνοντα ὑπὸ τοῦ κηπουροῦ πάντα τῆς αὐτῆς περιποιήσεως. Θὰ ἦτο τάχα καλλίτερος ὁ κῆπος, ἂν πάντα τὰ ἐν αὐτῷ φυτὰ διὰ βίαιας τινὸς ἐγκεντρίσεως μετεβλάλλοντο εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος;

Τοιαύτη ἡ ἐλευθερά πολιτεία. Πόση αὐτῆς εἶνε ἡ δικαιοσύνη! Ἐὰν ἡ βῆσις αὐτῆ ἀνατραπῆ, ἂν ὑπὸ οἷον δήποτε λόγον καταπατηθῶσι τὰ δίκαια τῶν ἀποτελούντων τὴν πολιτείαν μελῶν, ἂν τὸ ἀδίκημα, τὸ καθ' ἐνὸς διαπραχθῆν, δὲν θεωρεῖται ὡς ἀμάρτημα ἀνατανακλῶμενον εἰς τὴν ὅλην κοινωσίαν, ἡ πολιτεία ἐκείνη εὐθὺς σαλεύεται ἐκ τῶν θεμελίων τῆς, παραγυρίζεται τὸν σκοπὸν

τῆς συστάσεως τῆς καὶ δίδει αὐτὴ τὸ σύνθημα τῆς ἀναρχίας, τῆς αὐτοδικίας, τῆς αὐθαιρεσίας. Ὅταν ἡ πολιτεία ἐπιπορεύσῃ ἀδικῆ, δηλ. ἐξανίσταται καθ' ἑαυτῆς, τότε δικαιοῦνται τὰ ἄτομα νὰ ὑπερασπίσῃσι τὰ δίκαια τῶν δικ' παντὸς μέσου.

ὑπάρχει ἐθνικὴ κυριαρχία, καὶ κοινωτική κυριαρχία. Ἀμφότεραι εἶνε καλαὶ, ἐφ' ὅσον στηρίζονται ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἐν ὁμοῦ τὰς τις τοῦ ἔθνους πιεζῆ τὰς ἄλλας τάξεις, ἐρρέτω ἡ τοιαύτη κυριαρχία. Οὐδεὶς ζηλεῖ τὴν ἐν Ρωσίᾳ, τὴν ἐν Περσίᾳ κυριαρχίαν. Ἐν Ἑλβετίᾳ ὁρίσεται κυρίως εἰπεὶν κοινωτικὴ κυριαρχία καὶ οὐκ ἐθνικὴ, ἀλλ' ἡ ἐνωσις εἶνε ζηλευτὴ· διότι ἡ δικαιοσύνη οὐκ μόνον προλαμβάνει πᾶσαν σύγκρουσιν, ἀλλ' ἐξασφαλίζει πάντα τὰνθρώπινα δίκαια καὶ εἰς τὰς κοινότητας καὶ εἰς τὰ ἄτομα τὰ ἀποτελοῦντα αὐτάς.

Πολλοὶ χῶροι τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς διατελοῦσιν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, εἰς ἣν οἱ λαοὶ τῆς Ἑλβετίας. Καὶ ἂν θέλωσι νὰ εὐδαιμονώσῃ, νὰ σωζῶνται, νὰ προάγωνται, ἀπαραίτητος ἀνάγκη εἶνε ν' ἀσπασθῶσι τὰς ἀρχάς, αἵτινες διέπουν τὴν εὐδαιμονίαν ἐκείνην συμπολιτείαν. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἀνατολῇ ἀφ' ἐνὸς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εὐρεθῶσιν ἀσφαλῆ ὄρια ἐθνικῆς κυριαρχίας· ἂν δὲ ἀφ' ἑτέρου αἱ ὑπάρχουσαι φυλαὶ ἐξακολουθῶσι τὸν ἄγονον καὶ ἑλενὸν ἀγῶνα τῆς ἀφομοιώσεως, ταχέως θὰ γίνωσιν ἕρμαιον καὶ βορὰ ἰσχυροτέρου τινός.

Περὶ ἡμῶν λέγουσιν οἱ τὰς μωρὰς θεωρίας τοῦ Φαλμεράιερ ἀποδεχόμενοι ὅτι εἶμεθα Σλαῦοι ἐξελληνισμένοι· καὶ ἐν ἐν τούτῳ ὑπάρχει φλογος τις, ὁ φλογος ἐπιρριπτεται κατὰ τῶν Σλαῶν· διότι ἡ καθ' ἡμῶν ἀποδομένη μομφὴ δηλοῖ ὅτι αἰσχροὶ εἶνε τὸ νὰ ἦνέ τις Σλαῦος, ὅπερ ἐγὼ δὲν παραδέχομαι. Ἄλλ' ἡ αὐτὴ μομφὴ στηριζομένη πλέον ἐπὶ πραγμάτων θ' ἀποδίδεται αἴριον εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ εἰς τοὺς Ρουμῶνους, τοὺς ὁποίους θὰ ὀνομάζωσιν Ἑλληνας ἐκβουλγαρισμένους ἢ ἐκρουμουνισμένους, ἂν ὁ πρὸς ἐκβουλγαρισμὸν καὶ ἐκρουμουνισμὸν προσηλυτισμὸς ἐπιτύγχανεν.

Ἄς ἀφήσωμεν λοιπὸν τοὺς Ἑλληνας νὰ ἦνε Ἑλληνας, τοὺς Βουλγάρους εἰς τὸν τόπον τῶν νὰ ἦνε Βούλγαροι καὶ τοὺς Ρουμῶνους ὅ,τι θέλωσι. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο· ἀλλ' αἱ πολιτείας ἂς ἐξασφαλίζωσιν εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ μέσα τῆς διατηρήσεως καὶ προαγωγῆς ἐν ἡ περιουχῇ ζωῆς. Τοῦτο καὶ μόνον θὰ ἦνε τρανωτάτῃ μαρτυρία περὶ τοῦ ὅτι ἐν ταῖς πολιτείας ταύταις πρυτανεῖαι ἡ δικαιοσύνη, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ συντελῆ εἰς ἐδρασίαν καὶ ἰσχύον καὶ ἀδελφικὴν ἔνωσιν τῶν πολιτῶν τούτων, οἵτινες εἶνε προωρισμένοι νὰ συζητήσῃσι ὡς ἀδελφοὶ ἐν ἀγάπῃ καὶ συμμοίᾳ.

Ἡμεῖς δὲ (οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνας) ἐχομεν καὶ καθῆκον καὶ δικαίωμα νὰ ἐμμείνωμεν ἀκλόνητοι ἐν τῇ ἐθνότητι ἡμῶν, προσσιζόμενοι μὲν τὰ ἴδια ἡμῶν δίκαια, σεβόμενοι δὲ καὶ ἀγαπῶντες τοὺς ἄλλους συνεικόους συμπολίτας ἡμῶν. Ἐὰν δὲ ἐξ ἰδιοτελείας, ἐξ ἀσταθείας, ἐξ ἀδυναμίας ἀρνηθῶμεν τὴν ἡμετέραν ἐθνότητα, θὰ περιφρονήσωσιν ἡμᾶς πρῶτοι αὐ-

τοὶ ἐκεῖνοι, παρ' οἷς ψευδῶς παρεσέδμεν. Τίς τίμιος ἄνθρωπος τιμᾷ τὸν ἐξωμότην εἴτε τῆς θρησκείας του; εἴτε τῆς ἐθνότητός του; Ἐμμένοντες δὲ εἰς τὰ πάτρια κατὰ πάντα, καὶ ἐννόμως τὰ δίκαια ἡμῶν προσταίζομενοι, ἐργαζόμενοι δὲ ὑπὲρ τῆς κοινῆς προόδου, θὰ ἐπισύρωμεν ἐπὶ τέλους τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν εὐλογον ὑποστήριξιν πάντων. Καὶ τώρα, καλὴ νύκτα σας, κύριοι, χαίρετε!

ΒΛ. ΣΚΟΡΕΛΗΣ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ

ΜΑΛΑΚΑΣΙ

(Συνέχεια)

Ἄτραπος. — Λάκκος Μπορδοβάρ. — Κοντινοῦ. — Χειρόγραφα. — Σενὰ τοῦ Ἀράχθου. — Χουλιαρῶφρα. — Σηροδοῦν. — Βαλατιόρα. — Κατσανοχώρια ἢ Τομαροχώρια. — Κατάνοι, Καρακατσάνοι ἢ Σαρακατσάνοι καὶ Κασσαδοῦνοι. — Μαντεῖον.

Εἶχε καταπέσι ἤδη ἡ μεσημβρινὴ τοῦ ἡλίου θερμότης. Ἐθαίνομεν πεζοποροῦντες ἐπὶ τοῦ βουνοῦ διὰ στενῆς ἀνωμάλου τινὸς ἀτραποῦ, διευθυνομένης κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἐπὶ μίαν σχεδὸν ὀλόκληρον ὥραν. Διηρχόμεθα δάσος πυκνότερον ἐκ δρυῶν καὶ πρίνων, ἐντὸς τοῦ οὗοιου πολλὰκις ἀπεκρυπτόμεθα ὀλοτελῶς. Ὅτε δ' ἐξηρχόμεθα αὐτοῦ, ἐβλέπομεν κάτωθεν ἡμῶν ἀπλουμένην τὴν κοιλάδα τοῦ Βαρκομαδίου πρασινωπὴν ἐν εἶδει μυθολογικῆς λίμνης, καταρασθείσης ὑπ' ἀδικηθείσης ὑπὸ τῆς λάμας τῆς βασιλοπούλας εἰς αἰώνιαν ἀκίνησιν καὶ σήψιν. Ἡ δὲ μεταμεσημβρινὴ αὐρα ἔπνεε δροσερωτάτη.

Ἐπειτα ἡ ἀτραπὸς ἤρχισε λαμβάνουσα ἀναφερῆ διεύθυνσιν. Ἀνήθομεν οὕτως ἐπὶ κορυφῆς βραχίονος τινος τοῦ βουνοῦ, ἀφ' ἧς εἶδομεν πλέον τὸ χωρίον Κοντινοῦ, ἀπέναντι ἡμῶν ἐπὶ ἑτέρου βραχίονος.

Ἐνταῦθα τίμνεται τὸ ὄρος τοῦ Δρύσκου ἢ Μισακέλι ὑπὸ βαθείας χαράδρας, Λάκκος τοῦ Μπορδοβάρ καλουμένης. Ἦτις διαχωρίζει τὸν Δρύσκον ἀπὸ τὰ βουνὰ τῶν Κατσανοχωρίων καὶ ἧτις ἔγχανεν ἤδη κάτωθεν ἡμῶν, κατακεκαλυμμένη ὑπὸ δασῶν ἀπὸ τηραρυφῆς μέχρι τοῦ πυθμένος τῆς. Ἡ χαράδρα αὕτη εἶνε στρατηγικωτάτη, διότι τὸ μὲν πρὸς τὴν κοιλάδα τοῦ Βαρκομαδίου στόμιον αὐτῆς, ἔνθα κείται τὸ μικρὸν χωρίον Μπορδοβάρ, εἶνε τρεῖς μόνον ὄρας μακρὰν τῶν Ἰωαννίνων καὶ 1/2 τοῦ Κουτσιλιού, τὸ δ' ἕτερον ἀνοίγεται πρὸς τὸν Ἀραχθὸν ποταμὸν, μικρὸν τι ἀνωτέρω τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν ὁρίων. Ἐχει δὲ μῆκος μόλις ἡμισίας ὄρας καὶ εἶνε ὅλος διόλου ἀπροφύλακτος ἐκ μέρους τῶν Τούρκων.

Ἡ ὁδὸς ἐνταῦθα κάμπτεται κατὰ τὴν τομὴν τοῦ βουνοῦ. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ ριθῶμεν τὸ τελευταῖον βλέμμα ἐπὶ τῆς κοιλάδος τοῦ Βαρκομαδίου καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων, αἵτινες ἀμυδρῶς, κατὰ τι μέρος, ἐφαίνοντο ἀκόμη ὑπὸ τῆς τοῦ βουνοῦ τῆς Καστρίτσας. Ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ κλινῆ πρὸς τὴν δύσιν του, κατερχόμενος ἡμέρα πρὸς τὰ βουνὰ τοῦ Σου-

λίου πέραν. Εἰς τὰς ἀκτῖνας του τὰ σπαρτὰ τῆς κοιλάδος ἀνέιδον πὰς τελευταίας ἀνατανακλάσεις. Αἱ δὲ πολυπύκτου κατωφρέροι τῶν περὶ βουνῶν ἤρχίζον νὰ σκιαζῶνται, δηλαδὴ, καθὼς λέγουσιν οἱ χωρικοὶ, ἤρχισαν νὰ πέρουν τ' ἀπόκια σ' αὐτὰ ριζὰ. Τὰ ποιμνία τῶν προβάτων κατήρχοντο ἐκ τῶν ὑψωμάτων εἰς τὰς μάνδρας, οἱ δὲ θερισταὶ, ἀναπνέοντες, ἠγάλλοντο, διότι μετ' ὀλίγον ἔμελλον ν' ἀπαλλαγθῶσι τοῦ ἡμερησίου κοπιαστικοῦ ἔργου τῶν.

Ἐπανελάβομεν τὴν πορείαν. Πλησίον τοῦ χωρίου ἀπεχαιρετήσαμεν τὸν ἥλιον, ὅστις ἐκρούθη ὀπισθεν τοῦ βραχίονος τοῦ βουνοῦ μας, ἐφ' ὧτις ὅμως ἀκόμη τὰ ἀπέναντι ἡμῶν ὄρη. Τὸ χωρίον κείται ἐντὸς δάσους, τοῦ οὗοιου τὰ δένδρα εἶνε παλαιότερα. Αἱ ὀλιγαὶ καλύβαι του, οὕτως εἰπεῖν, εἶνε χαμηλοτάται καὶ διεσπαρμέναι ἐντὸς τοῦ δάσους. Τινὲς δὲ κείνται καὶ εἰς ἀναπεπταμένον ἔδαφος ἔχουσαι καὶ κανὲν ἀλώνιον ἢ κῆπον. Ἐπὶ τὴν ἐμπροσθέν των. Οἱ κάτοικοι του εἶνε γεωργοὶ καὶ ποιμένες ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Κατάνων. Εἰς τὴν εἴσοδον αὐτοῦ ἐχαιρετίζομεθα ὑπὸ τῶν χωρικῶν, ἐπιστροφόντων ἀπὸ τῶν ἀγρῶν μὲ δρέπανα, μὲ σχοινία, μὲ πήρας καὶ ἄλλα διάφορα ἐφόδια καὶ θεριστικά ἐργαλεῖα, συρτόνων δὲ ποικιλοχρῶσους βραδουκινήτους βόας, μυκωμένους ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν. Ὁ δ' ἱερεὺς ἐσήμαινε διὰ τοῦ κώδωνος τοῦ ναῖσκου τὸν ἑσπερινόν του.

Ὁ ναῖσκος οὗτος εἶνε τὸ μετόχιον τῆς Ἡλιοκαλλῆς καὶ εἰς αὐτὸν διηυθύνθημεν. Ὑψοῦται εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ χωρίου μετὰ δύο ἀμπελώνων καὶ τινῶν ἀγρῶν. Εἶνε ἐσωτερικῶς τε καὶ ἐξωτερικῶς ἀπλούστατος, ἀνευ τινὸς ἀξιοπεριέργου. Ἡ ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἐπιγραφῆ δεικνύει σχεδὸν τὸν αὐτὸν μετὰ τῆς τοῦ ναοῦ Ἡλιοκαλλῆς χρῶνον. Ἐκ τῆς θέας του εἶχον ἀπελπισθῆ καὶ ἐσυλλογίζομεν ὅτι πολὺ ἀδίκως εἶχον λάβει ἕως ἐκεῖ τὸσον κόπον. Μετ' ὀλίγον, ὁμοῦ ὅταν ἐτελειώσω ὁ ἑσπερινός καὶ συναμειλήσωμεν μετὰ τοῦ ἱερέως, εἶδον μετ' ἀπορίας μου νὰ μοὶ λέγῃ ὅτι εὐρίσκοντο χειρόγραφα τινὰ εἰς τὴν οἰκίαν του, τὰ ὅποια οὐτε τὰ εἶρηται οὐτε ἐπιβεβαίωσι νὰ τὰ ζητήσῃ κανεὶς, αὐτὸς δὲ δὲν τὰ χρειάζεται καὶ δύναται προθύμως νὰ μοὶ τὰ χρηρήσῃ νὰ τὸν ξεφορτώσω ἀπ' αὐτά. Ἡυλόγησα καθ' ἑαυτὸν τὸν χιλιῶδες τοὺς ἀπαθαμένους τοῦ διὰ τὴν προθυμίαν του. Μετέβη μάλιστα μόνος του καὶ μᾶς τὰ ἔφερον. Ἦσαν τρεῖς τόμοι· ὁ εἰς ἐπὶ χάρτου τοῦ ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰῶνος, περιεῖχε λόγον τινὰ εἰς τὴν ἐορτὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως εἰς γλῶσσαν δημοδῆ, συντακτικὰ θέματα ἐκ τῆς ἀρχαίας εἰς τὴν ἐν ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ τ' ἀνάπαλιν, Στοιχία ζωολογίας σταχυολογηθέντα ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀππιανοῦ, Αἰλιανοῦ, Ἀριστοτέλους καὶ ἄλλων, ἀφερομένου ἀπ' ἐνδόξου ἀφέντη κυρ Μιχαὴλ Καντακουζηνῶ καὶ μεγάλῳ δομestικῶ εἰς δημοδῆ γλῶσσαν. Περὶ τοῦ μικροῦ Βωμοῦ εἰς ἀρχαίαν γλῶσσαν, τοῦ σοφωτάτου ἀρχιεποφύλακος τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας κυρίου Ἰωάννου τοῦ Παιδιασίου ἐξηγησιν εἰς τὰς τοῦ Θεοκρίτου σύριγγας εἰς ἀρχαίαν γλῶσσαν καὶ τινὰ ἀποσπάσματα

ρητορικῆς. Ὁ τόμος οὗτος οὐδεμίαν ἔφερον ὑπογραφήν, ἐκτὸς σημειώσεως τινος, ἐξ ἧς γίνεται ἄλλο ὅτι τὸ δέσιμον τῶν χειρογράφων αὐτῶν εἰς τόμον ἐγένετο «δι' ἐξόδων καὶ διαπίνης τοῦ ὀσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις Ἀγαπίου τοῦ ἐκ Γοτίστης καὶ ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς ἐπονομαζομένης Ἡλιοκαλλῆς ἐνέτει 1797 Δεκεμβρίου 6.» Τὸ σχῆμα τοῦ τόμου μέγα ὄγδρον. Ὁ ἕτερος τόμος ἐπίσης εἰς μέγα ὄγδρον σχῆμα καὶ δεδεμένος περιελάμβανε τὸν Βίον καὶ τὰ Θαύματα καὶ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ ἱερομάρτυρος καὶ ἱσαποστόλου Κοσμᾶ τοῦ ἐξ Ἀκαρνανίας. Ὁ δὲ τρίτος ἐπίσης δεδεμένος, ἀλλ' εἰς σχῆμα 16ων καὶ ὄγκωδης περιεῖχε Νομοκάνονα. Μεταξὺ δὲ τῶν φύλλων αὐτοῦ εὗρον καὶ τεμάχιον κατεφθαρμένον βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἐπὶ ὕμνον τινός τῆς Ἁγίας Εἰρήνης. Τινὰ τῶν χειρογράφων τούτων μοὶ ἀφῆρσαν οἱ Τούρκοι ἐκ τῆς βιβλιοθήκης μου κατὰ τὴν ἐν Ἰωαννίνοις κατ' οἶκον ἔρυσαν, ὅτε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1888 συκοφαντήεις ὑπὸ τῆς Ρωμουνικῆς προπαγάνδας διὰ πατριωτικὸν τι ποίημα κατεδιώχθη ὡς ὑποπτος, ὅσα δ' ἔτυχον νὰ μὴ εὐρίσκονται ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ μου, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐκ τῆς μονῆς Ἡλιοκαλλῆς ληφθέντα, μοὶ διεσώθησαν. Διὰ τὴν προθυμίαν χρηρήγησιν αὐτῶν ἡχαριστήσα θερμοτάτα τὸν ἱερέα.

Μετὰ τοῦ ἱερέως, ἐπιστρέφοντος ἐκ τῆς οἰκίας του μετὰ τῶν χειρογράφων, προσήλθον καὶ χωρικοὶ τινες, μετ' ὧν ἐκαθήσαμεν ὑπὸ τὰς παρὰ τὴν ἐκκλησίαν ὑψηλὰς πρίνους. Μεταξὺ αὐτῶν ἦτο καὶ γέρον τις ἑκατοντοῦτης σχεδόν, λειψανὸν ἱερὸν τῶν κατὰ τὸ 1821 καὶ 1854 ἐπαναστάσεων τῆς Ἡπείρου. Εἶχε λάθει, μᾶς ἐλεγε, μέρος εἰς τὰς μάχας τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Πλάκας τότε ὑπὸ τὸν Μάρκον Μπότσαρη καὶ ἐσχάτως εἰς τὴν τοῦ Κουτσιλιού εἰς βοήθειαν τοῦ Γριβα. Καὶ μᾶς διηγείτο μετὰ ζωντανότητος διάφορα τῶν ἀναμνησέων του ἀποσπάσματα.

Ἀπέναντι ἡμῶν ἐβλέπομεν τὰ βουνὰ τοῦ Συράκου, τῶν Τσουμέρκων, τῶν Χουλιαρᾶδων καὶ τῶν Κατσανοχωρίων, τῶν ὁποίων τὰ κατώτερα στρώματα βαθμηδὸν ἐκαίχοντο ἀποχαρτιζόντα τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Ἐχάνον δὲ φοβερὰ ἐμπροσθὲν μας τὰ στενὰ τοῦ Ἀράχθου, τὰ ὅποια σχηματίζουσι τὰ βουνὰ τῶν Χουλιαρᾶδων καὶ τῶν Κατσανοχωρίων τιμνόμενα ἀποτόμως ὑπὸ τοῦ διατρέχοντος αὐτὰ ποταμοῦ τῆς Ἀρτῆς. Τὰ στενὰ ἀρχοῦνται ὀλίγον ἀνωτέρω τοῦ στομίου τῆς χαράδρας τοῦ Βαρκομαδίου καὶ φθάνουσι μέχρι τῆς ἱστορικῆς Πλάκας, περὶ δὲ τὸ μέσον αὐτῶν, ὅπου ὁ ποταμὸς συμβάλλει ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ του πρὸς τὸ ἐκ Καλαρυτιῶν καὶ Συράκου κατερχόμενον ποτάμιον Τσίμπα ἢ Τσίμπονον, σχηματίζει ἐπίσης στενὰ κατὰ γραμμὴν κάθετον, ἄτινα διέρχεται εἰς τὴν συμβολὴν του τοῦ ποταμίον τοῦτο. Ὅστε τὸ ὅλον σχῆμα τῶν στενῶν εἶναι τοιοῦτόν τι 1.

Ἀμφοτέρων τῶν βουνῶν αἱ πλευραὶ προβάλλουσιν ὑψηλόταται καὶ ἀπότομοι, πλήρεις φοβερῶν κρημνῶν καὶ προσόχων ἀγρίων κεκαλυμμένων ὑπὸ δασῶν ἀπὸ κορυφῆς μέ-

χρι τοῦ ποταμοῦ, ὅστις γίνεται ἀφαντος ὑπ' αὐτά. Μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τῆς καταδιώξεώς μου, εἰδέναι νὰ διέλθω τὰ στενὰ ταῦτα καὶ εἶδον αὐτὰ ἐκ τοῦ σύνεγγου. Εἰς τὸν πυθμὲνα σχηματίζεται στενὴ κοιλάς τὴν ὅποιαν διέρχεται ἐλικοειδῶς ὁ ὀρητικώτατος ποταμὸς. Τὸ ἐπικρατοῦν ἐν τῇ κοιλάδι δένδρον κατὰ τὴν πληθύν, τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ μέγεθος εἶναι ἡ πλάτανος. Εὐρίσκομένη καθ' ἅπασαν τὴν ἔκτασιν τῆς κοιλάδος, πληροὶ τὰ κενὰ διαστήματα, βλαστάνει πανταχοῦ παρὰ τὸ ρεῖθρον τοῦ ποταμοῦ καὶ σφριγῶσα ἀναδύεται ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων ἀμιλλώμενα δὲ πρὸς ταύτην βλαστάνουσιν ἐν ταῦθα ὁ φάξος ἡ ἐλάτη, ἡ δρῦς, ἡ πρίνος, ἡ κότινος, ἡ ἀγριελαία, ἡ διαφυοκέρασος καὶ ἴδιος ἡ Πινδία δάφνη, ἧτις πρὸς τὸ μέρος τῶν Κατσανοχωρίων ἀποτελεῖ ὀλόκληρον δάσος καλούμενον Δαρνῶνα. Πάντα ταῦτα κατακοσμοῦσι τὴν κοιλάδα καὶ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ καὶ τὰς πλευρὰς τῶν στενῶν δι' ἀμαρᾶντου χλωρότητος καὶ περιβαλλόμενα ὑπὸ οἰνάδος καὶ κληματίδος σχηματίζουσι οἰκία ἀδιαπέραστον εἰς τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας, μαγευτικὴν, ὑπὸ τὴν ὅποιαν ὁ βίαιος ποταμὸς κυλινδεῖ τὸ ἀφρίζον αὐτοῦ ρεῦμα. Καὶ αἱ μὲν πλάτανος τὸν χειμῶνα ἀποβάλλουσι τὸν ἐκ τῶν φύλλων κώμον, ἀλλὰ τὰ ἀπειράριθμα ἀειθαλῆ δένδρα καὶ αἱ εὐρυσμῖαν ἀποπνέουσαι λόχμαι διατηροῦσι τὴν ἐντύπωσιν αἰώνιον ἐν τῇ κοιλάδι ἕαρος. Καὶ ἐκεῖ δὲ, ἐνθα ὁδὸς καὶ ποταμὸς πληροῦσιν ἅπαντα τὸν μεταξὺ τῶν δύο πλευρῶν τῶν ὁρίων χώρον, διατηρεῖται ἀκμαία ἡ βλάστησις. Ἀλλὰ θαυμασιώτερα τῆς βλαστῆσεως εἶναι ἡ ἐν τοῖς στενοῖς ἀρθροῖα τῶν πηγῶν ὑδάτων, ἄτινα δαψιλῶς καὶ ἀπροσδοκῶτως ἀναβλύζουσι καθ' ἕκαστον βῆμα, ἐκ τοῦ παρακειμένου βράχου ἢ ἐκ τῆς ρίζης τῶν πλατάνων, καταρρέοντα καθαρά ὡς ἀδάμαντες καὶ καταψύχρα, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ τῶν βροχῶν καὶ τῶν χιόνων τὰ ἐκ τῶν ὀρίων τῶν Κατσανοχωρίων καταρρέοντα διὰ τῶν χεμάρων Σέκου, Βρανίης, Βούζης καὶ Φορτῶς—Βαλιὰ (Βλαχ.)=χειμαρρὸς τοῦ Φορτῶς καὶ τὰ ὕδατα τῆς Κλίφνης τὰ μετὰ φοβεροῦ παχάχου ἐν εἶδει καταρρέκτου καταπίπτοντα. Αἱ ἄνωθεν εἰς ἀνυπολόγηστον ὕψος φθάνουσαι ἀπότομοι καὶ κολοσιαιαὶ πλευραὶ τῶν ὀρίων ἀποδίδουσιν εἰς τὰ στενὰ ἀγρίαν καὶ ρωμαντικὴν ὠραιότητά.

Αὐραὶ ψυχραὶ διαπνέουσιν ἐνταῦθα· ἡδέως ψιθυρίζουσιν ἡ πρίνος καὶ ἡ ἐλάτη ἐπὶ τῶν ἀποτόμων πλευρῶν, πολλὰ νέφη κυλινδουνοῦται ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρίων καὶ ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ χάσματος ὑπερίπταται κρῶζον ὁ μακροπτερος αἰετός τῆς Ἡπείρου μόνον δὲ δύο ἢ τρεῖς ὄρας διεσθῆναι ἡ χειμερινὴ ἡλιακὴ ἀκτίς εἰς τὴν μοῖραν ταύτην τῆς κοιλάδος, ἐνθ' ὅτε θέρους ἀποβαίνει ἐρασιμωτάτη διὰ τὴν χλωρότητα τῆς ὕλης καὶ διὰ τὴν ἐρημίαν καὶ διὰ τὴν σκιερὰν δροσερότητα αὐτῆς. Καὶ ὁ ποταμὸς δὲ στενοχωρούμενος ἐνταῦθα ἀφρίζει καὶ μυκῶμενος διέρχεται τὰς θαλερὰς κοιλότητας καὶ τὰ ὑπὸ κληματίδων περιστρεφόμενα σπήλαια, ἄτινα ὑποσημαίνουσι μυστηριώδη τινὰ καὶ λησιμονηθεῖσαν λατρείαν τῆς ἀρχαιοτάτης. Νομίζει τις ὅτι ἐνταῦθα μεταμορφώθη

Δημοσιεύοντας το κατωτέρω ύμνον απόσπασμα εκ της παραφράσεως της 'Ιλιάδος, ην ἐφιλοτέχνησεν ο ἀειμνήστος ποιητής και λόγιος Γεώργιος Παράσχος ἐρωτώμενος μετά λόγου ἐπι τόσα ἐτη τώρα συγκρατηθέντος :
— Δὲν θά εὐρεθῆ λοιπόν εἰς γέννησίν σου ἀνὴρ, ὅστις νὰ δωρήσῃ εἰς τὰ 99) τοῦ τῶν Ἑλλήνων τὸ θεσπίσειν ἔπος τοῦ Ὀμήρου, ὅστις ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰ τέκνα τὸν πατέρα, δὲν μόνον ἐξ ὀνόματος ἦτο πεπωμένος νὰ γινώσκων αἱ σύγχρονοι γενεαί ; ...
Ἦ, τίς δὲν θεωρεῖ δόξαν του νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομά του ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος τῆς παραφρασθείσης 'Ιλιάδος μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνθουσιώδους κείνου φάλτου τῆς ἐλευθερίας :

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΚΑΙ ΕΚΤΩΡ

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Ζ τῆς 'Ιλιάδος
κατὰ παράφρασιν Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΥ

Αὐτὰ τοῦ εἶπεν ἡ γυνὴ, κ' ἐξώρμησεν ὁ Ἔκτωρ,
Πατῶν ἐπὶ τὰ ἔχνη του και ῥύμας διασχίζων.
Ὡς ἔφθασεν εἰς τὰς Σκαίαις, τὴν πόλιν προσπεράσας
Ὀλίγον, ὅθεν ἐμελλε νὰ ἔβῃ εἰς τὸ πεδίον,
Ἐκεῖ μ' ἐν βῆμα ἡ καλὴ εὐρέθη συζυγὸς του,
Ἡ Ἀνδρομάχη, προσφιλεῖς θυγάτηρ βασιλείας,
Τοῦ Ἡετίωνος· αὐτὸς τὴν δασωμένην Θῆβην
Κατεῖχεν εἰς τὸ Πλάκιον και ἤρχε τῶν Κιλίκων·
Αὐτοῦ ἡ κόρη ἔλαβε τὸν Ἔκτορα τὸν μέγαν.
Καὶ τὴν συνήτησεν ἐκεῖ τὴν ἠκολούθη ἡ δούλη,
Ἐπὶ τοῦ κόλπου ἀπαλὸν θηλάζουσα παιδίον,
Τὸν Ἐκτορίδην, τὸν γλυκὺν ὡς ἄστρον τῆς πρωΐας.
Ὁ Ἔκτωρ τὸν ὠνόμαζε Σκαμάνδριον, οἱ ἄλλοι
Ἐκάλουν Ἀστυάνακτα ὁ Ἔκτωρ ἦτον Τροία.
Ἐχαμογέλασεν, ἰδὼν σιωπηλὸς τὸ βρέφος,
Κ' ἡ Ἀνδρομάχ' ὑπόδακρυς ἐπέταξεν ἐμπρός του,
Ἐκ τῆς χειρὸς τὸν ἤρπασε, τὸν ἐκραξε κ' ἔλαλει :

« Δαιμόνιε! τὸ θάρρος σου αὐτὸ θά σ' ἀφανίσῃ!
» Το νήπιόν μας, τὴν πτωχὴν ἐμένα δὲν λυπείσαι,
» Ὅπου θ' ἀφήσῃς ὄφρα νῆ; Ἐπάνω σου θά πέσουν
» Ὅλ' οἱ Ἀργεῖοι, νὰ χαθῆς. ὦ, κάλλιον ν' ἀνοιξῇ,
» Πρὸ τοῦ σὲ χάσω, δι' ἐμὲ τὸ μῆμα τέφρις ἄλλη
» Δὲν θά μοῦ μείνῃ, ἀν χαθῆς, πλὴν Θέλις, θλίψις μόνον
» Καὶ πάθῃ μ' ἐμείνε πατήρ; ἐλπίζω εἰς μητέρα;
» Τὸν Ἡετίωνα νεκρὸν ἐπάτησεν ὁ μέγας
» Πηλεΐδης, τὴν πολυπληθῆ καθέδραν του χαλάσας,
» Τὴν Θῆβην τὴν ὑψιπύλον κ' ἐφόρευσε ἐκείνον·
» Ἀλλὰ δὲν τὸν ἐγύμνωσεν εἰς τοῦτο ἐκρατήθη.
» Μὲ τ' ἄρματά του τὰ καλά τὸν ἔλαυσε, μνηστῆρον
» Ὑψώσας· και περὶ αὐτὸ ἐρύτευσε ἀπτελέας
» Αἱ θυγατέρες τοῦ Διός, αἱ νύμφαι τῶν ὀρέων.
» Οἱ δὲ καλοὶ μου ἀδελφοί, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον,
» Ἐπτὰ, εἰς μίαν ἔπεσαν και ὦραν και ἡμέραν.
» Φεῦ! ὄλους τοὺς ἐφόρευσε ὁ ἄγριος Πηλεΐδης,
» Τοὺς βόας των και τὰ λευκὰ ποιμαίνοντας ἀρνία.
» Τὴν δὲ μητέρα μου, σεπτὴν βασιλίσαν τῆς Θῆβης,
» Ἐδῶ μὲ ἄλλας ἔφερεν αἱματηρὰς του κτήσεις,
» Και πάλιν τὴν ἀπέλυσε, λαθὼν γενναῖα λύτρα·
» Κατόπιν ἡ τοξοχαρὴς τὴν ἐπῆλθε θεότης.
» Ἐκτορ· σὺ τῶρα δι' ἐμὲ πατήρ και μήτηρ εἶσαι,
» Σὺ ἀδελφός μου, σὺ ἐμοῦ και σύντροφος και φίλος.
» Πλὴν οἰκτιρὲ με, καὶ αὐτοῦ, παρὰ τὸν πύργον μείνε,
» Μὴ μ' ὀφρανεύσῃς τὸ μικρὸν κ' ἐμὲ ἀφήσῃς χῆραν.
» Τα πλῆθ' εἰς τὸν Ἐρινεὸν σταμάτησε, ὁπόθεν
» Ἡ πόλις εἶν' ἀναβατὴ κ' ἐπίδρομον τὸ τεῖχος.
» Τρεῖς ἦλθον μάτην ὡς ἐδῶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἀργείων,
» Ὁ ἀκουστός Ἰδομενεὺς, οἱ Αἰάντες οἱ δύο,
» Ἡ Ἐκασίς τῶν Ἀτρεΐδων κ' ὁ ἰσχυρὸς Τυδείδης·
» Εἶτε διοτι χρησμάδος τοῖς εἰδείξεν τὸ μέρος,
» Εἶτε διοτ' ἠθέλησαν και ἦλθον μοναχοὶ των. »

Καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὁ θεελλώδης Ἔκτωρ·
« Κ' ἐμὲν ἀπαγολεῖ συχνὰ τὸ μέλλον, Ἀνδρομάχη·
» Τοὺς Τρῶας πλὴν ἐντρέπομαι και τὰς καλάς Τρωάδας.

» Ἄν ἐκ τῆς μάχης ὡς δειλὸς μακρυνώμην και φεύγω.
» Μοῦ φέρε κόπον ἔμαθα νὰ ἦμαι στρατιώτης,
» Και πρῶτος πάντα μετὰ νὰ μάχωμαι τῶν Τρῶων·
» Αὐτὸ μὲ λέγ' ἡ δόξα μου κ' ἡ φήμη τοῦ πατρός μου.
» Ἐγὼ γνωρίζω κάλλιστα κ' αἰσθάνομαι ἐνδομύχως,
» Πῶς φθάνει ὦρα, ἡ καλὴ ὁπότε πίπτει Τροία,
» Ὁ Πρίαμος και ὁ λαὸς τοῦ αἰχμητοῦ Πριάμου.
» Πλὴν οὔτε βάλλω κατὰ νοῦν τοὺς Τρωαδίτας τόσον,
» Ἡ τὴν Ἐκάβην, ἡ αὐτὸν τὸν Πρίαμον ἡ ὄλους
» Τοὺς ἀδελφούς μου, σωρηδὸν ὁπόταν ἕνας κ' ἕνας
» Ἐξ κυλισθοῦν στὸ ἔδαφος ὑπὸ ἐχθρῶν ἄγριων,
» Ὅπόσον σέ, ὅταν ἐχθρὸς ἐπάνω σου ἀπλώσῃ,
» Και δακρυσμένην, ἐντρομον σὲ σὺρ' εἰς τὴν δουλείαν.
» Κατὰ τὸ Ἄργος θά ῥιφθῆς, δι' ἄλλην θὰ ὑφαίνῃς,
» Και ἀπὸ τὴν Ὑπέριαν τὴν Μεισιπίδα κρήνην
» Νερὸν θά φέρῃς· θλιβερά θά σὲ κινή ἀνάγκη.
» Και θὰ εἰπῇ τις βλέπων σε εἰς θρήνους λυομένην,
» Εἶν' ἡ γυνὴ τοῦ Ἐκτορος, ποῦ μετὰ τῶν Τρῶων
» Ἡρίστευεν, ὁπότ' ἐκεῖ ὁ πόλεμος ἐλύσσα.
» Αὐτὰ θὰ κράξῃ τις, και σὺ πικρότερα θὰ κλαύσῃς
» Τὴν ἄνδρα, ποῦ δὲν φαίνεται νὰ πύσῃ τὰ δεινὰ σου.
» Πλὴν χῶμα, χῶμα κάλλιον χυτὸν νὰ μὲ καλύπτῃ
» Πρὶν αἰσθανθῶ τοὺς θρήνους σου και τὴν ἀπαγωγὴν σου. »

Εἶπε, και πρὸς τὸ τέκνον του ἐξέτεινε τὰ χεῖρας·
Κ' ἐκεῖνο μ' ἐντρομον φωνὴν ἐχάθη εἰς τῆς τροφῆς του
Τοὺς κόλπους. Τὸ ἐτρόμαξεν ἡ ὄψις τοῦ πατρός του,
Τοῦ κρῆνος τὸ σελάγημα κ' ἡ δασωμένη χαιτή,
Ἦν εἶδεν ἐκ τῆς λοφίαις ἐκπληκτικῶς νὰ πίπτῃ.
Κ' ἐγέλασ' ὁ καλὸς πατήρ κ' ἡ πότινία τοῦ μήτηρ.
Τὸ κρῆνος ἐκ τῆς κεφαλῆς ἀφῆρσεν ὁ Ἔκτωρ,
Κ' ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἄφησε νὰ κεῖται φωτοβόλον.
Κ' ἐφίλησε τὸ τέκνον του, τὸ ὕψωσεν εἰς χεῖρας
Κ' εὐχῆθ' εἰς τὸν Αἰγίοχον και τοὺς θεοὺς τοὺς ἄλλους.

« Ζεῦ κ' ἡ χορεία τῶν θεῶν· σεῖς δότε μοι νὰ γίνῃ
» Καὶ ὁ υἱός μου, ὡς ἐγὼ, τὸ καύχημα τῶν Τρῶων·
» Νὰ ἦναι μέγας, εὐγενὴς τῆς Τροίας νὰ δεσποζῇ,
» Και νὰ εἰποῦν : « Ἐπέρασε τὴν δόξαν τοῦ πατρός του »
» Ἐνῶ θὰ βλέπουν νὰ περᾷ μὲ λάφυρα βαμμένα
» Εἰς αἶμα ἀνδρείου, νὰ σκιρτᾷ τὸ στήθος τῆς μητρός του. »

Εἶπε, κ' εἰς τῆς συζύγου του τὸ ἔθεσε τὰς χεῖρας
Κ' ἐκεῖν' εἰς τὴν εὐδῆ της τὸ ἔλειψεν ἀγάλην
Δακρυγελάσσα θλιβερά, ἐπόνεσεν ὁ ἦρωας,
Κ' ἤρημα τὴν ἐθώπευσε, τὴν ἐκραξε κ' ἔλαλει.

« Μὴ θορυβεῖσαι, δυστυχῆς, κ' ὑπὲρ τὸ δέον πύσῃς·
» Δὲν μὲ φονεύει χειρὸ θνητοῦ, ἡ μοῖρ' ἂν δὲν θελήσῃ·
» Πλὴν, και κανεὶς δὲν δύναται τὴν μοῖραν ν' ἀποφύγῃ,
» Ἀνδρείος ἡ δειλός, ἀρκεῖ νὰ ἐγεννήθῃ μόνον.
» Πλὴν στρέψαι ἤδη, κύτταξέ του οἴλου σου τὰ ἔργα,
» Τὴν ἠλακκῆτην, τὸν ἰστὸν κ' ἐπέβλεπε τῶν ἄλλων
» Τὴν ἐργασίαν· εἰς ἡμᾶς ὁ πόλεμος ἀνήκει
» Τοὺς ἄνδρας—μάλιστα ἐμὲ—τοὺς φύλακας τῆς Τροίας. »

Η ΣΕΛΗΝΗ

(Κατὰ τὸν Φλαμμариδῶνα)

Τὸ φῶς τῆς Σελήνης ὑπῆρξε τὸ πρῶτον
ἀστρονομικὸν φῶς. Ἡ Ἐπιστήμη ἐγεννήθη
ἐν τῇ αὐγῇ ταύτῃ και ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα
κατέκτησε τοὺς ἀστέρας και τὸ ἀχανές. Ἡ
γλυκεῖα και ἡρεμὸς αὕτη λάμψις ἀποσπᾷ
τὰ πνεύματα ἡμῶν τῶν γῆινων δεσμῶν και
μᾶς ἀναγκάζει νὰ σκεφθῶμεν περὶ οὐρανοῦ·
ἀκολουθῶν ἀναπτύσσεται ἡ μελέτη τῶν ἄλ-
λων κόσμων, αἱ παρατηρήσεις ἐπεκτείνονται
και ἰδοὺ αἱ βῆσεις τῆς ἀστρονομίας. Δὲν εἰ-
μεθα εἰσέτι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ δὲν εἰ-
μεθα πλὴν και εἰς τὴν γῆν. Ὁ αἰωπηλὸς
τῆς νυκτὸς ἀστὴρ εἶνε ὁ πρῶτος σταθμὸς τα-
ξειδίου εἰς τὸ ἀπειρον.

Ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ, οἱ Ἀρκάδες, ἐπιθυ-
μοῦντες νὰ θεωρῶνται ὡς ὁ παλαιότερος
λαός, ἐφαντάσθησαν ὅτι ἡ εὐγένεια αὐτῶν
ἀνέρχεται εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ Γῆ δὲν εἶ-
χεν ἀκόμη τὴν Σελήνην ὡς σύντροφον και
ἔλαβον ὡς τίτλον εὐγενείας τὸ ὄνομα Προ-
σεληνηταί. Παραδεχόμενος τὸν μῦθον τοῦτον
ὡς ἀληθῆ ὁ Ἀριστοτέλης, διηγείται ὅτι οἱ
βάρβαροι, οἵτινες κατὰ πρῶτον κατόκησαν
τὴν Ἀρκαδίαν, ἐδιώχθησαν και ἀντεκατε-
στάθησαν ὑπὸ ἄλλων, πρὸ τῆς ἐμφανίσεως
τῆς Σελήνης· ὁ Διόδωρος τολμηρότερος, ὀρί-
ζει τὴν ἐποχὴν τῆς δημιουργίας τοῦ δορυ-
φόρου μας : « Αὕτη ἐγένετο, λέγει, μικρὸν
πρὸ τῶν ἄθλων τοῦ Ἡρακλείδους. » Ὁ Ὅρα-
τιος ὁμιλεῖ ἐπίσης περὶ τῶν Ἀρκάδων ὑπὸ
τὴν αὐτὴν ἔνοιαν. Ὁ ρήτωρ Μένανδρος
γελωτοποιῶν τὰς ἀξιώσεις τῶν Ἑλλήνων
ἰσχυρίζομενος ὅτι εἶνε ἐπίσης ἀρχαῖοι ὡς ὁ
κόσμος, ἔγραψε κατὰ τὸν Γ' αἰῶνα : « Οἱ
Ἀθηναῖοι ὑποστηρίζουν ὅτι ἐγεννήθησαν συγ-
χρόνως μὲ τὸν Ἥλιον, ὅπως οἱ Ἀρκάδες
νομίζουν ὅτι προὔπηρον τῆς Σελήνης και
οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν ὅτι ἐγεννήθησαν ἀ-
μέσως μετὰ τὸν κατακλυσμόν. » Οἱ Ἀρκάδες
ὅμως δὲν εἶνε οἱ μόνον ἰσχυρισθέντες ὅτι ὑπῆρ-
ξαν μάρτυρες τῆς ἐμφανίσεως τῆς Σελήνης
εἰς τὸ στερέωμα.

Ἡ Σελήνη εἶνε τὸ πλησιέστερον πρὸς ἡ-
μᾶς οὐράνιον σῶμα. Μᾶς ἀνήκει, οὕτως εἰ-
πεῖν, μᾶς ἀκολουθεῖ, τὴν ἐγγίζομεν διὰ τοῦ
δακτύλου, εἶνε γῆινος ἐπαρχία. Ἡ ἀπόστα-
σις αὐτῆς δὲν εἶνε ἡ τριακοσθῆκας τὸ πλάτος
τῆς Γῆς, ὡστε 29 γῆϊνοι σφαῖραι τοποθε-
τούμεναι ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης θὰ ἐσχη-
μάτιζον γέφυραν ἀρκούσαν ὅπως συνδέσῃ
τοὺς δύο κόσμους Ἡ ἀσθμάτος αὕτη ἀπό-
στασις μόλις ἀξιοῦται νὰ ὀνομάζῃται ἀστρο-
νομική. Πολλοὶ ναυτικοί, πολλοὶ ταξειδιῶ-
ται διήνυσαν διὰ πλοίων, σιδηροδρόμων ἡ
και πεζῇ ἀκόμη ἀποστάσεις μεγαλειτέρας
τῆς τῆς Σελήνης. Ἐν τηλεγράφημα θὰ ἐ-
φθανεν εἰς ὀλίγα δευτερόλεπτα, και φωτεινὸν
τὸ σημεῖον εἶτι ταχύτερον, ἐάν βεβαίως
ἰδυνάμεθα νὰ ἐλθωμεν εἰς ἀνταπόκρισιν μετὰ
τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας, ἡν ἡ φύσις ἐδῶ-
σεν ἡμῖν. Δὲν εἶνε ἡ τὸ 400ὸν τῆς ἀποστά-
σεως, ἡτις μᾶς χωρίζει τοῦ Ἥλιου και τὸ ἐν
ἐκατοστάκις ἑκατομμυριοστὸν τῆς τοῦ πλη-
σιέστερου πρὸς ἡμᾶς ἀστέρος!... Ἐὰν ἐπρεπε
ἡ ἀπόστασις τῆς Σελήνης, νὰ ἐπαναληφθῇ

κατὰ ἑκατὸν ἑκατομμύρια, ὅπως φθίσῃ τις
εἰς τὸν τύπον τῶν ἀστέρων!...

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐφευρέσεως τῶν
ἀεροστάτων, τῇ 1783, ὅτε κατὰ πρῶτον
οἱ ἄνθρωποι ἀνυψώθησαν εἰς τὸν ἀέρα, ἡ ἀ-
νακάλυψις τοῦ Μογκολιέρου εἶχε τοσοῦτον
ἐνθουσιάζει τὰ πνεύματα, ὡστε ἐφαντάζοντο
ἤδη ταξείδια εἰς τὴν Σελήνην και ἄμεσον
μεταξὺ τῶν δύο κόσμων συγκοινωνίαν.

Χωρὶς ν' ἀρνηθῶμεν ἀπολύτως ὅτι ἡ πρό-
δος τῶν ἀνθρωπίνων ἐφευρέσεων θὰ ἐπιτρέ-
ψῃ ἡμέραν τινὰ τὸ ταξίδιον τοῦτο, ἔχομεν
ὅτι δὲν θὰ ἐγένετο ἐπὶ ἀεροστάτου καθοτὶ ἡ
ἀτμοσφαῖρα δὲν πληροῖ ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς
Γῆς εἰς τὴν Σελήνην διάστημα. Καὶ τοι
γαίτων μας ἡ ἐπαρχία αὕτη δὲν μᾶς θίγει
ἀκριβῶς ἡ πραγματικὴ αὐτῆς ἀπόστασις
εἶνε 384,000 χιλιομέτρ. ἡ 96,000 χιλιομ.

Καὶ τί μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι οἱ ἀριθμοὶ
οὗτοι εἶνε ἀκριβεῖς; Τίς μᾶς βεβαιῶσι ὅτι οἱ
ἀστρονόμοι δὲν ἠπατήθησαν εἰς τοὺς ὑπό-
λογισμούς των; Τί μᾶς πείθει ὅτι δὲν κατα-
χρῶνται μάλιστα τῆς εὐπιστίας τοῦ κοινοῦ;
Ἰδοὺ ἐξαιρέτως ἀντίρρησης, προερχομένη ἐκ
πνεύματος σκοπεύομενου και φρονιζόντος
ὅπως μὴ πλανηθῇ. Ἡ ἀμφιβολία εἶνε ἐν
τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἀν-
θρωπίνου πνεύματος. Συνδυασθεῖσα μετὰ
τῆς περιεργείας ἀπετέλεσε τὸν γονιμώτερον
παράγοντα τῆς προόδου. Δι' αὐτὴ ἡ ἐπι-
στήμη μακρὰν τοῦ ν' ἀπαγορεύῃ τὴν ἀμφι-
βολίαν, τὴν ἐπιδοκιμάζει και ἐπιθυμεῖ νὰ ἀ-
παντᾷ εἰς αὐτήν. Ὁ ἀπαιτήσωμεν λοιπὸν
εἰς τὰς ἀντιρρήσεις, θὰ διασκεδάσωμεν τὰς
ἀμφιβολίας και θ' ἀποδείξωμεν ὅτι αἱ βε-
βαιώσεις τῆς ἀστρονομίας εἰσὶν ἀποδεδειγ-
μένα και ἀδιαφιλονικίαι ἀληθείαι. Ἰσως
ἀμελεῖ τινὰ πνεύματα θὰ προτιμήσωσι τὴν
ἀμφιβολίαν και δὲν θὰ πεισθῶσι περὶ τῆς ἰ-
ληθείας. Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε ἰδικὴ των ὑπόθε-
σις, ἡ δὲ διατήρησις τῶν ἰδεῶν των δὲν με-
ταβάλλει τὰ πράγματα.

Ἡ μετρήσωμεν τὰ ἄστρα μεταχειριζό-
μεθα τὰς γωνίας και οὐχὶ ὠριμένον μέ-
τρον. Πράγματι τὸ φαινόμενικὸν μέγεθος
ἀντικειμένου τινὸς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν πραγ-
ματικῶν αὐτοῦ διαστάσεων και τῆς ἀπο-
στάσεως. Ὅταν π. χ. λέγῃ τις ὅτι ἡ Σε-
λήνη εἶνε μεγέθους ἕνος πινακίου, δὲν ἐξη-
γεῖ σαφῶς τὸ πρῆγμα. Συχνάκις ἄνθρωποι
παρατηρήσαντες τὴν λάμψιν βολίδος τινὸς
ἡ διάττοντος ἀστέρος, ἐκρᾶζουσι τὴν πα-
ρατήρησιν αὐτῶν λέγοντες ὅτι τὸ φαινόμε-
νον εἶχεν ἐνὸς μέτρον μήκος. Τοιαῦται ἐκ-
φράσεις οὐδέως ἐξαρκοῦσιν ὅπως βελτιώ-
σασιν τοὺς ὄρους τοῦ προβλήματος.

Ὅταν ἀγνοῶμεν τὴν ἀπόστασιν ἀντικει-
μένου τινὸς, τοῦθ' ὅπερ πάντοτε συμβαίνει
μὲ τοὺς ἀστέρας, ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει
ὅπως ὀρίσωμεν τὸ φαινόμενικὸν αὐτοῦ μέ-
γεθος, εἶνε δὲ τοῦτο ἡ καταμέτρσις τῆς
γωνίας, ἡν σχηματίζει. Ἐάν δὲ δυνάμεθα
νὰ καταμετρήσωμεν και τὴν ἀπόστασιν, συν-
δυάζοντες αὐτὴν μετὰ τοῦ φαινομενικοῦ με-
γέθους εὐρίσκομεν τὰς ἀληθεῖς διαστάσεις.

Ἡ καταμέτρσις πίσεως ἀποστάσεως
και παντὸς μεγέθους εἶνε στενῶς συνδε-
μένη μετὰ τῆς καταμετρήσεως τῆς γω-
νίας. Ὅταν ἔχωμεν δεδομένην τὴν ἀπό-

στασιν, τὸ πραγματικὸν μέγεθος συμφωνεῖ
ἀκριβῶς μετὰ τῆς καταμετρηθείσης γωνίας.
Ὅταν ἔχωμεν δεδομένην τὴν γωνίαν, τὸ
μέγεθος συμφωνεῖ ἐπίσης ἀκριβῶς μετὰ τῆς
ἀποστάσεως. Εὐνόητον λοιπὸν ὅτι ἡ κατα-
μέτρσις τῶν γωνιῶν εἶνε τὸ πρῶτον βῆμα
τῆς Οὐρανίου Γεωμετρίας. Ἡ ἐξέτασις γω-
νίας τινὸς δὲν ἔχει τι τὸ ποιητικόν ἡ τὸ
θῆλον, δὲν εἶνε ὅμως και ἐντελῶς δυσάρε-
στος και ἀηθής. Ἄλλως τε πάντες γνωρίζουσι
τί ἐστὶ γωνία και ὅτι ἡ καταμέτρσις
αὐτῆς παριστᾷ μέρη περιφερείας τινὸς. Ἐάν
σχηματίσωμεν κύκλον, και ἐκ τοῦ κέντρου
αὐτοῦ φέρωμεν δύο ἀκτίνας εἰς δύο σημεῖα
τῆς περιφερείας θὰ σχηματίσωμεν γωνίαν.
Πρὸς καταμέτρσιν αὐτῶν τῶν γωνιῶν διή-
ρεσαν τὸν κύκλον εἰς 360 ἰσα μέρη, ἄτινα
ὠνόμασαν μοίρας. Ἐν ἡμικύκλιον ἀντιπρο-
σωπεύει λοιπὸν 180 μοίρας και ἐν τέταρ-
τον κύκλου ἡ μὴ ὀρθὴ γωνία παριστᾷ 90
μοίρας, ἡμίσια ὀρθὴ γωνία εἶνε γωνία 45
μοιρῶν κτλ.

Μία μοῖρα εἶνε λοιπὸν ἀπλῶς τὸ 360ὸν
μέρος περιφερείας τινὸς. Ἰδοὺ ὅτι ἔχομεν
ἤδη ἐν μέτρον ἀνεξάρτητον τῆς ἀποστάσεως.
Ἐπὶ μίᾳ; τραπέζῃς 360 ἑκατοστομίων
περιφερείας μία μοῖρα εἶνε ἐν ἑκατοστομέ-
τρον, ἐπὶ δεξαμενῆς 36 μέτρων περιφερείας
μία μοῖρα παριστᾷ ἐν δεκάμετρον.

Ἡ γωνία δὲ μεταβάλλεται ἐκ τῆς ἀπο-
στάσεως, μία δὲ μοῖρα καταμετρομένη ἐπὶ
τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἐπὶ τοῦ βιβλίου τοῦτου εἶνε
πάντοτε μία μοῖρα.

Ἐπειδὴ συχνάκις ὑπάρχουν πρὸς κατα-
μέτρσιν γωνίας μικρότεροι τῆς μοίρας, διή-
ρεσαν αὐτὴν εἰς 60 μέρη, ἄτινα ὠνόμασαν
πρώτα λεπτὰ, ἕκαστον δὲ τοιοῦτον μέρος εἰς
60 ἄλλα ὠνομασθέντα δεύτερα λεπτὰ.

Εἶναι δυσάρεστον ὅτι ὀνομασίαι αὐτῶν
συμπίπτουσι μετὰ τῆς τῶν λεπτῶν τῆς
ὥρας μὲθ' ὧν οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν. Μία
μοῖρα, ἐκρᾶζεται διὰ μηδενικοῦ τιθεμένου
ὡς ἐκθῆτος πλησίον τοῦ ἀριθμοῦ (0), τὰ πρώτα
λεπτὰ διὰ μίᾳ; ὀξείας (') και τὰ δεύτερα
διὰ δύο ("). Οὕτως ἡ γωνία τῆς κλίσεως
τῆς ἐκλειπτικῆς, ἡτις εἶνε 23 μοιρῶν 27
πρώτων λεπτῶν και 18 δευτερολέπτων, γρά-
φεται οὕτω : 23°, 27', 18".

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν,
ἰδιὰ παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν, διὰ τὸ ἔσθρον
τῶν λεπτομερειῶν τούτων, ἀλλ' ἦσαν ἀπα-
ραίτητοι. Ἴνα ὁμιλήσῃ τις γλώσσῃν τινὰ,
πρέπει τοὐλάχιστον νὰ τὴν ἐνοῆ. Ἐπειδὴ
δὲ ἡ ἀστρονομία σύγκεται κυρίως ἐκ κατα-
μετρήσεων πρέπει νὰ τὰς ἐνοήσωμεν. Δὲν
ἦτο δύκολον, ἔβραίσθη μόνον ὀλίγων λε-
πτῶν προσοχῇ.

Ἡμέραν τινὰ ὁ τύραννος τῶν Συρακου-
σῶν διέταξε τὸν διάσημον Ἀρχιμήδην νὰ
παραλείψῃ τὰς μαθηματικὰς ἀρχὰς ἀστρο-
νομικοῦ τινὸς μαθήματος, πολλὰ ὑπισχυρο-
μένου ἀλλ' ἀρχίσαντος λῆαν σοβῶν. Ἄς
ἐξακολουθήσωμεν, ἀπήγγησεν ὁ Ἀρχιμήδης
χωρὶς νὰ ἀλλάξῃ τόνον, ἄς ἐξακολουθήσω-
μεν, δὲν ὑπάρχει προνομιστοχὸς ὁδὸς διὰ τοὺς
βασιλεῖς!

Δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ προνομι-
στοχὸς ὁδὸς δι' οὐδένα· και ἐκ ἐπιθυμῆς εἶτι
νὰ διδαχθῇ, εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἐνοήσῃ

ποφείεις, θα είνε καλόν να αποφύγης συ πάσαν φροντίδα. Η υγεία σου γνωρίζεις ότι απαιτεί ήσυχίαν.

— Είσαι καθ' υπερβολήν καλή, είπεν ούτος, σχεδόν συγκινήθεις.

Την μεθιπομένη μετά σπουδής ανθρώπου μέλλοντος να εκτελέση δυσάρεστον άποστολήν ή κ. δε Λιβρύ άπεχαίριτα τον σύζυγόν της, όστις ώφειλε μετά τινος ήμέρας να έλθη κατόπιν της όμοϋ μετά της θυγατρός του. Αφού έτελείωσε τας έσπευσμένας προετοιμασίας άπήλθε μετά της θαλαμηπόλου της και δύο ύπηρετών.

Όταν ο Ραϋμόνδος την έπλησίασεν, ίνα την άσπασθή επί του μετώπου, ποιά τις συγκινήσεις την έκυρίευσεν. "Ητο ή ύστάτη φορά καθ' ήν εύρίσκειτο μετ' αϋτοϋ έν τη διαμονή ταύτη και αι άναμνήσεις του παρελθόντος τη έπανήλθον αίφνης. Άνεπόλησε τον πρό πολλού παρελθόντα χρόνον, καθ' όν το πρώτον είχε κοιμηθή μετ' αϋτοϋ υπό την στέγην ταύτην και άνεμνήσθη την νεότητα, τας έπιπάδας, τον έρωτά της και πάντα τα τοιαύτα, όσα ήδη παρήλθον άνεπιστρεπτεί. Άλλ' άποκρούουσα τους λογισμούς τούτους αϋτοστιγμεί άνέλαβε το σιδηρούν προσωπίον της άδιαφορίας της και θλίβουσα την χείρα του χωρίς να τον θεωρήση, κατήλθε τας βαθμίδας της κλίμακος ίνα αναβή επί του όχηματός της. Ούτος μετά της συνήθους αϋτῆ προσηνείας έπέμεινε να την συνοδεύση. Η προσπάθεια αϋτη τον κατέβαλε και έστη όχρρός επί των κιγκλίδων της κλίμακος. Η μαρκησία προσέκλινεν έλαφρώς εκ της θυρίδος της άμάξης, έν φ' ούτος την έχαιρέτα έδαφιαίως και άπήλθεν.

Αμα έφθασεν ή κυρία δε Λιβρύ έγραψε προς την Σουλβίαν ζητοϋσα να την έπισκεφθή.

— Τί να θέλῃ; ήρώτησεν έαυτήν ή Σουλβία. Έπιδά τινα ίσως; Φεύ! δέν είνε ή κατάλληλος στιγμή.

Έν τούτοις τη άπήντησεν, ότι ήτο είνε τας διαταγάς της και ότι την περιέμενε μετά μεσημβρίαν.

Μακράν του να συνέλθῃ εκ της συγκινήσεως, ήν τη προϋξήνησεν ή πρό τινων ήμερών συνομιλία της μετά του ιατροϋ Γουερέν και ώσποτέρα αϋτοϋ του θανάτου, ή Σουλβία προϋχώρησε βραδέως προς την μαρκησίαν καθ' ήν στιγμήν αϋτη είσήρχετο είνε την αίθουσαν της με ψυχράν και άγέρωχον, ως το σύνθηες, έμφιν. Κατά την στιγμήν ταύτην, καθ' ήν έμελλε να εκπληρωσῇ το προμελετηθέν σχέδιον, όλόκληρος ή έμφοτος ύπερηφάνειά της έπανάστη έν έαυτή.

— Η έπίσκεψίς μου θα σάς εκπλήτῃ, κυρία, είπεν. Όστε νομίζω καθήκόν μου να σας εξηγηθῶ άμέσως.

Η κ. δε Μαρταίς τη έδειξε κάθισμα δια της χειρός και εκάθισε σιγῶσα παρ' αϋτή.

— Ο σύζυγός μου, εξηκολούθησεν ή κ. δε Λιβρύ, οίονει δοκιμάζουσα εύχαρίστησιν να τονίσῃ ύπερμέτρως τας λέξεις, ο σύζυγός μου άσθενεί βαρῶς.

νεπέσε να συνομιλήσω μετ' αϋτοϋ περί του κ. δε Λιβρύ.

— Άνησυχήσατε, ναι, έννοῶ... Καί λοιπόν τόν ήρωτήσατε... Γνωρίζω το ένδιαφέρον, εξηκολούθησεν ή μαρκησία, προσπαθούσα να μη εξέλθῃ των όρίων της προσηνείας, γνωρίζω το ένδιαφέρον, όπερ αισθάνεσθε δια αϋτόν. Τοϋτο άκριβῶς με ώθησε να έλθω πρὸς υμάς διότι ένόμισα ότι δύναμαι να έρεισθῶ είνε την γενναιοφροσύνην σας.

Η Σουλβία προσέκλινεν χωρίς ν' άτοκριθῇ.

— Αφού είδατε τον ίατρόν, κρίνω περιττόν να σας είπω ότι ο κ. δε Λιβρύ πάσχει σοβαρώς. Ο ίατρός άπηλίπισθη... Καί δέν πρόκειται περί έτών ζωής, αλλά περί μηνῶν... ίσως ήμερών μόνον...

Αι λέξεις διευκρινίζουσι τά πράγματα. Καίτοι λοιπόν ή Σουλβία το έγίνωσκεν, έν τούτοις άκούουσα αϋτό και πάλιν λεγόμενον μετά τοσοϋτον σκληρῆς εύκρινείας, έπιβεβαιούμενον δε δια της παρουσίας της μαρκησίας έν τῷ οίκῳ της, άπηλίπισθη και ήσθη άληθινά ισχυροτάτην συγκίνησιν παρ' όλην αϋτῆς την προσπάθειαν να συγκρατηθῇ άνελεύθῃ είνε δάκρυα.

— Ο σύζυγός μου είνε χριστιανός κατά βάθος, προσέθεκεν ή κ. δε Λιβρύ, και τοι εκ των πράξεών του δέν φαίνεται τοιούτος. Ηδη ή φροντίς μου είνε να έπαναφέρω αϋτόν πρὸς τον Θεόν από του όποίου πρό τινος έχει άπομακρυνθῇ, διότι ο καιρός έπέττει. Άλλά πῶς να το κατορθώσω; Ίδού ο λόγος δι' όν ήλθον πρὸς υμάς.

Οι κλαυθμοί της Σουλβίας μετεβλήθησαν είνε όλοφυρμούς. Κατενόει τί τη ζήτητε και ποία έπείγουσα ανάγκη έφερε πρὸς αϋτήν την μαρκησίαν, ήτις έστατο ήδη, περιμένουσα να παρέλθῃ, ότι ένόμιζεν άπλήν νευρικήν κρίσιν, με τους βραχιόνιας έσταυρωμένους επί του στήθους, το μέτωπον πάντοτε ύπερήφανον και άνευ οίκτου πρὸς το άλλος της αντίζήλου της.

Η εκπληξίς και ή εκ της άπολύτου ταύτης ψυχρότητος πρὸς την θλίψιν της άνανάκτησις της Σουλβίας, συνέτεινον περισσότερον να την έπαναγάγωσιν είνε έαυτήν ή άπασαι αι προσπάθειαι της. Ουδέν οδυνηρότερον του να καθιστῆ τις γνωστά τά αισθηματά του είνε τους άνευ οίκτου θεωρούοντας αϋτά.

— Σας άκούω, κυρία, υπέλαθεν αϋτη μετ' όλίγον, δια παγερού τόνου.

— Υμεις μόνη, κυρία, δύνασθε να τον πείσητε, χωρίς να τῷ φανερώσητε είνε έν ισχύτη ανάγκη την αληθῆ θέαν του, όπως εκπληρωσῇ τά θρησκευτικά του καθήκοντα...

Πρὸς στιγμήν και πάλιν είσώπησεν. Είτα προσέθηκεν ως είνε μετά φόβου και άνησυχίας.

— Δύναμαι να έλπίζω είνε υμάς;

— Η καρδια της Σουλβίας εξανέστη κατά της σκληρότητος της αντίζήλου της σύμπας ο έρωας εξηγήθη και άπήντησε βιαίως:

— Υμεις, κυρία, να έλπίζητε είνε έμέ;

— Ποτέ!

Είτα ταπεινούσα την κεφαλήν προσέθηκεν ήρῆμα:

— Άλλ' εκείνος δύναται να έλιπίξῃ τά πάντα...

— Τοϋτο άρκει.

— Διότι, πιστεύσατέ με, εξηκολούθησεν ή κ. δε Μαρταίς περιπαθῶς, δέν θέλω να άποθάνῃ είνε ως χριστιανός και ως αληθῆς εύπατρίδης.

— Σας εύχαριστώ.

— Η μαρκησία ζήτησε να λάβῃ την χείρα της, άλλ' αϋτη την άπέσυρε.

— Δέν είνε ανάγκη να με εύχαριστήτε, κυρία. Άν πράττω τι, το πράττω δι' εκείνον, όν άγαπῶ δι' άπάσης μου της καρδίας.

Ουδέποτε ή Σουλβία ήσθη άνηθι τοσοϋτην άντιπάθειαν πρὸς την αντίζήλον της. Την άπηχθάνετο διότι ήτο άνίλεως, διότι, ό,τι έπραττε το έπραττεν εξ αισθήματος καθήκοντος, άλλ' άνευ άγίας, άνευ συμπαιθείας, κατόπιν ύπολογισμών, μετρώσα τας λέξεις της, και μόνον ύπείκουσα είνε την ανάγκην. Δέν έπείθυμε να άποθάνῃ ο σύζυγός της χωρίς να εκπληρωσῇ τους εκανονισμένους χριστιανικούς τύπους, άλλ' ήδιαφορεί περί των λοιπών.

Άν έλεγε μίαν τρυφεράν λέξιν, αν έχεν έν μόνον δάκρυ ή Σουλβία θα έπιπτεν είνε τους πόδας της. Άλλ' όχι, πολύ μακράν τούτου, είδεικνυε δια των λόγων της άσύγγνωστον ψυχρότητα και ίσως κατά την σοβαράν ταύτην στιγμήν, μνησικακίαν πρὸς τον Ραϋμόνδον δια την πρὸς αϋτήν άδιαφορίαν του.

— Προηγῆθην του κ. δε Λιβρύ είνε Παρισίους, υπέλαθεν ή μαρκησία, ούτος δε φθάνει ήμέρας τινάς βραδύτερον. Άλλ' ή κατάστασις του δέν θα τῷ έπιτρέψῃ να σας έπισκεφθῇ. Όστε θα λάβητε την καλωσύνην να τον έπισκεφθῆτε υμεις; Έγώ θα φροντίσω να άπουσιάζω τότε.

— Θα έλθω, κυρία.

— Καί θα τον πείσητε να εκπληρωσῇ τά χριστιανικά του καθήκοντα; Τοϋτο θα ώφελήσῃ και το σῶμα και την ψυχήν του, έστὲ βεβίαία περί τούτου, κυρία. Ο Θεός θα σας ανταμείψῃ δια την αγαθήν πράξιν σας και έγώ θα σας είμαι πάντοτε ευγνώμων! Η Σουλβία, ήτις είχεν ήδη έγεροθῇ, προσέκλινε σιγῶσα, ένφ' ή μαρκησία άπήρηχτο.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ο Βασιλεϋς και ή βασιλική οικόγενεια άνεχώρησαν είνε Έπτάνησον δια τινος ήμέρας. — Κυρωθέντες έδημοσιεύθησαν οι ψηφισθέντες νόμοι περί τροποποιήσεως των περι ναυτικού άπομαχικού ταμείου και περι κατασκευῆς μονίμων δεξαμενών έντός του λιμένος Πειραιῶς. — Η αυτοκράτειρα της Αϋστρίας Έλισάβετ άνεχώρησεν εκ Κερκύρας είνε Αίνας της Αϋστρίας. — Ο άρχηγός της Αντιπολιτεύσεως κ. Χ. Τρικούπης άνεχώρησεν είνε Μεσολόγγιον. — Ο Γαλλικός στόλος κατέπλευσεν είνε Φάληρον υπό τον ναύαρχον Dorlodot des Essarts. — Συμφώνως πρὸς την έγκύκλιον της ιερῆς Συνόδου έψάλη έν τοις ναοις της πόλεως, και του λοιπού βασιλείου δοξολογία το παρελθόν Σάββατον έν τῷ είνε την ορθόδοξον

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Η ευρωπαϊκή έπιτροπή του Δουναβίου δημοσιεύει την στατιστική της κινήσεως της ναυτιλίας ανά τα

πρωσελεύσει της πριγκηπίσης Σαρίας. Έν τῷ ναϋ της Μητροπόλεως παρόστησαν τα διοικητικά συμβούλια των συντεχνιών μετά των σημαίων αϋτών και της μουσικής της Φιλαρμονικής Έταιρίας. Μετά το πέρας δε της δοξολογίας μετέβησαν έν σώματι είνε το άνάκτορον του Διαδῶ χου, όστις εξέλθων είνε τον εξώστην ηϋαρίστησε το πλήθος δια καταλλήλου προσελαλιῶς. — Οί φοιτηται του Έθνικου Πανεπιστημίου εξείδραμον είνε Όλυμπίαν. — Οί βουλευται Θεσσαλίας ζήτησαν παρὰ του κ. Πρωθυπουργού την είνε το μέλλον παρεμπόδιση της αϋτῆς ορυζοφυτείας ως έπιπλαβοϋς είνε την υγείαν των κατοίκων της χώρας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Η πρώτη Μαΐου, καθ' ήν επέκειντο φόβοι εργατικών και σοσιαλιστικών εξεγέρσεων παρήλθεν έν πλήρει σχεδόν είνε ήρην καθ' άπασαν την Ευρώπην. — Ο Βίσαρκ εξελέγη βουλευτής δια 10,000 ψήφων. — Την δευτέραν ήμέραν του Πάσχα έτελέσθησαν έν Μόσχα τά έγκαίνια της παρὰ το άλλος του Πέτρον Χονδίνσκος Πόλε διοργανωθείσης Έκθεσεως γαλλικών προϊόντων. — Υπεργράφη έμπορικῆ μεταξυ Αϋστρίας και Γερμανίας σύμβασις. — Λόγος γίνεται περί γάμων της Γερμανίδος πριγκηπίσης Μαργαρίτας, αδελφῆς της Σοφίας, μετὰ του μεγάλου δουκός διαδόχου του Λουξεμβούργου. — Έν Βελγίω είνε άπεργία των εργατών των μεταλλουργείων. — Μέγα ποσόν ύδατος άνεκαλύφθη έν τη έρήμῳ της Σαχάρας 40 περίπου μέτρα υπό την έπιφάνειαν του εδάφους. Η λεκάνη αϋτη αναδίδει πρὸς το παρὸν περί τα 40 γαλιόνια ήτοι πλέον των 180 λιτρῶν ύδατος καθ' έκαστον λεπτόν.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Έν Συρακούσαις εργαται ανασκάπτοντες άνευ οικόδομημα μαρμαρίνον έλληνικής εποχής έξον μεγάλας μαρμαρίνους κλίμακας και κίονας ύψους τριών μέτρων.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ο κ. Henri Omont παρασκευάζει δι' ήλιουτιπίας χάριν των μεγάλων βιβλιοθηκῶν έκδοσιν έκατόν μόνον πανομοιότυπων, όντι 500 χρ. φρ. έκαστον τιμωμένων, του έν Παρισίους παρὰ τη έθνική βιβλιοθηκῆ άποκειμένου αρίστου εκ των σωζομένων αντιγράφων του Δημοσθένους, του περιφημού Παρισινού Κώδικος Σ. Την έθνικήν της Ελλάδος βιβλιοθηκῆν ενέγραψεν ίδια δαπάνη μετὰ των συνδρομητῶν της πολυτίμου ταύτης έκδοσεως ή έν Παρισίους κ. Σοφία (Όδ. Νεγρεπόντη). — Έκ Μονάχου της Βαυαρίας ήγγέλθη ο θάνατος του διασημου ιστορικού και ποιητοϋ Φερδινάνδου Γρηγοροβίου του συγγραφέως πλείστων αξιολόγων έργων και ίδια των ιστοριῶν της Ρώμης και των Αθηνῶν κατά τον Μεσαίωνα.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Απέθανεν έν Δαρμαστάτῃ ο καθηγητής Φερδ. Βένδερ, λατρευτής της Έλλην. αρχαιοτήτος συγγραφέας ιστοριαν της έλλην. φιλολογίας και ποιητικόν τι διήγημα εκ της έλλην. μυθολογίας και μελοποιήσας χωρικά της Αντιγόνης και του Φιλοκτήτου του Σοφοκλέους.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΠΕΡΙΕΡΓΑ—ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Η ευρωπαϊκή έπιτροπή του Δουναβίου δημοσιεύει την στατιστική της κινήσεως της ναυτιλίας ανά τα

στόμια του Δουναβίου: κατά το 1890. Κατά το έτος τοϋτο διέπλευσαν τας εκβολάς του Δουναβίου πλοία χωρητικότητας έν 819,159,445 τόννων, εξ ών ή έπιτροπή είσέπραξε διάδια 2,128,669 φρ.

Σημειώνεται δε ότι τα μικρότερα των 200 τόννων χωρητικότητος πλοία δέν πληρώνουσι διάδια.

Την πρώτην θέσιν έν τη έπι του Δουναβίου ναυτιλία κατέχει ή άγγλική σημαία, ήτις μόνη κατέβαλεν εκ του άνω ποσού 1,532,177 φρ. ήτοι τα 3)4 σχεδόν των όλικών εισπραξέων.

Την δευτέραν θέσιν κατέχει ή έλληνική σημαία, άντιπροσωπευμένη δια 235 πλοίων πληρωσάντων διάδια φρ. 227,793 Κατόπιν έρχεται ή θωμανική σημαία, άντιπροσωπευμένη δια 417 σκαφών χωρητικότητος 81,505 πληρωσάντων δια διάδια φρ. 47,747.

Έν τη εξαγωγή των σιτηρών την πρώτην θέσιν κατέχει ή Βαβυλωνία άντιπροσωπευμένη δι' 6,157,407 κουάρτερ, άπέναντι 887,038 μόνον κουάρτερ εξαχθέντων δια Γαλαζίου Τούνασιον όμων έν τη εξαγωγή της ζυμλίας την πρώτην θέσιν κατέχει το Γαλαζιον, δια του λιμένος του όποίου εξήχθησαν 3,955,618 κομ. άκατεργαστων ζύλων, 178,111 κομ. οικόδομησιμου ζυμλίας και 16,632 έγκαρσιων δοκῶν δια τους σιδηροδρόμους.

Έπιτροπή υπό της αιγυπτιακής κυβερνήσεως είνε τον Βρούξ πασάν να ενεργήσῃ άνασκαφάς έν τη νήσῳ Φίλας, πλησίον της Σούκης (Ασσοϋάν) όπου έλπιζει ό πασάς ότι θα άνεϋρη μέγαν θησαυρόν κεκρυμμένον εκ χρυσοϋ, ρουβίνου, καλκίτος και σμαράγδου. Αι άνασκαφαι θα διεξάγονται υπό την έποπείαν του αιγυπτιακού Μουσείου, έν περιπτώσει δε άνευρέσεως θησαυροϋ οίουδήποτε, αι έργασιαί θα διακοπῶσι και σιμβασισ θα κλεισθῇ μετὰ του Βρούξ και της Γενικής Διευθύνσεως των Μουσείων, ήτις θα όρση το άνήκον μερίδιον είνε την κυβερνήσιν, εκ των άνασκαφασομένων το όποιον ούδέποτε θα όρισθῇ όλιγώτερον του ήμισσεως. Τά αρχαία άντικείμενα, ήσα εϋρεθῶσι, χωρίς να ύπαρχωσιν όμοια τούτων είνε το μουσειον της Γκιζας, είνε δικαιοματικῶς ιδιοκτησία του Κράτους.

Η παρισινή α' Επισθεώρησις των Επισθεωρήσεων εν δημοσιεύει έν περιεργον έγγραφον. Ο διευθυντής του φύλλου τούτου κ. Σμιθ έσχη την ιδέαν ν' άποταθῇ πρὸς πάντας τους μεγάλους άνδρας έρωτων αϋτους ίνα μαθῇ ποίον είνε το σύγγραμμα εκείνο το όποιον έσχη την μεγαλητέραν έπιρροήν επ' αϋτών. Όλιγας ήμέρας πρὸ του θανάτου του Μόλτσε δ κ. Σμιθ έλαθε την εξῆς έπιστολήν του ένδοξου στρατάρχου.

Άγαπητέ Κύριε.

Εδωχρίτως ικανοποιῶ την έπιθυμίαν, ήν μοι εξεπράσατε, πέμπων υμίν τον κατάλογον των συγγραμμάτων, ήτινα, ως νομίζω, έχον την μεγαλητέραν επ' έμοϋ έπιρροήν.

Όφελει να σημειώσω ότι άνέγνωσα την Ίλιάδα έν ήλικία έννια έτών και συνεπῶς έν μεταφράσει.

Πρόθυμος Μόλτσε στρατάρχη. Ο κατάλογος

Η Άγία Γραφή — Η Ίλιάς — Αιτρώδ, τα θαυμάσια του ούρανοϋ — Σίμυξ, Έπιστολαι επί της άγρονομικής χημείας — Κλαουδιέτις, ο πόλεμος — Σχίλλερ — Γκαίτε — Σαίξπηρος — Βάλτερ Σκωτ — Ράνκε — Τριλόκε — Καρλόιλ, Ιστορία.

Η έν Βεγγάλῃ Ασιατικῆ Έταιρία κατώρθωσε ν' άγοράσῃ από τινος έν Τιβετ μοναστηριον έν άντίτυπον της Τά ντζ υμ, της γιγαντιαίας έγκυκλοπαιδείας του Βουδισμού άντι 3,000 ρουπιέδων. Το σύγγραμμα τοϋτο σύγκεται εκ 225 τόμων, έκαστος των όποιων έχει 75 έκαστοτα του μέτρον ύψος και 17 πάχος. Το βιβλίον είνε και δυσώρετον και δυσάποκτητον. Μόνον ή Ρωσία πρὸ τινων έτών είχεν άποκτήσῃ έτερον άντίτυπον έν Βελγίῳ. Το τρίτον άντίτυπον άπόκειται έν

Λονδίῳ έν τῷ ύπουργείῳ των Ίνδιων, ταϋτα δε είνε τα μόνα εκτός του Τιβετ ύπαρξοντα άντίτυπα.

Τά πρὸ τετραετίας έκδοθέντα ποιήματα του κ. Σουρῆ εδῆ δημοσιεύθησαν, ως γνωστόν, δαπάναις φιλομούσου όμογενούς: και νυν δε άμα ως ήγγέλθη, ότι ο ποιητής του Ρωμηοϋ προτίεται να καταστέρσῃ και να έκδώσῃ είνε δύο τόμους το φιλοσοφικόν σύστημα του Φασουλή, εϋρεθῆσαν άνδρες, όστινες έσπουσαν εκ των προτέρων ν' άμείψωσι την εύρίαν του ποιητοϋ, του όποιου ή άνεξάντλητος θυμαρία φαίρνουσι το έλληνικόν.

Πολλοί πλούσιοι κατέθεσαν διάφορα ποσά, τά όποια άνήλθον μέγρη: τοϋδε είνε 10,000 δραχμῶν μέλλον δε να περιελθωσιν είνε τον κ. Σουρῆ άμα τη έκδόσει των ποιημάτων του.

Ότως ή ποιήσας τοϋλάχιστον έν τῷ προσωπῳ του κ. Σουρῆ άμείβεται γενναίως, άποδεικνύεται δ' ότι ή ιδιοφυία είνε και παρ' ήμιν προσδοκώμενη.

Αίγεται ότι ο κ. Σουρῆς τας 10,000 δραχμῶν ταϋτας θα χρησιμοποισῇ είνε άνέγερσιν οίκίας... του Φασουλείου Μελαθροϋ.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κ. Μ. Π. Έχετε πολὺ ιδιοτροπῶς ιδέας περί τύπου και θα ηϋχόμεθα να έχητε έν όργανον ίνα τας βλέπωμεν συχνότερα. Άλλο ος τις δε σὰς έλεγε: «Κυρίως έγώθητε και κύριος μαρτυρεῖται.» — Π ό μ. Ίδού και δύο λέξεις δια σάς: «Άγαπα τον μακράν σου ως έαυτόν.» — Γ. Σ. Ίω ά ν ν ι ν α. Έλήθησαν, εύχαριστοϋμεν. Α γ γ έ λ φ Ρ. Π ά τ ρ α ς. Όλον το ποσόν διετέθη πρὸς άγοράν και άποστολήν του ένός μόνον βιβλίου. Το έλάθετε; — Δ. Χ. Α. Α ά ρ ι σ σ α ν. Έλήθησαν. Φύλλα ζητούμενα ύπαρχουσι και στέλλονται εύχαρίτως. — Μ. Γ. Α. Γ ρ α π ε ς ο υ ν τ α. Δέν πταίονι να ταχυδρομηται είνε την περιστασιν ταϋτην, άλλ' ήμεις. Είνε την άπάντησιν μας θα εύρητε τους λόγους και έλπίζομεν να μη μες καταδικάσητε. — Μ. Τ. Α π ό τ ο χ ω ρ ι ό μ ο υ δέν ήτο καλόν. Ίσως όμως, έν έμελετάτε τα έργα των άρίστων είνε το δυσκολώτατον τοϋτο είδος, θα έπετυχόνετε. — Ε. Μ. Πολὺ γνωστός θα είνε δια να μεταχειριζοσθε υφους τόσον οίκοιόν ήμεις όμως ούδένα έχομεν γνωστόν τόνον... ex materialiste. — Π. Σ. Α ρ τ α ν. Ένεγράψθησαν, εύχαριστοϋμεν, έστάλησαν. — Κ. Π. Ι. Ρ ό δ ο ν. Δυστυχῶς άδυνατοϋμεν να τον έγγράψωμεν άνευ πληρωμῆς. Κανὼν άπαράβατος του λοιπού — Κ. Α. Β ά ρ ν α ν. Έλήθησαν, θα γράψωμεν. Έλπίζομεν δε οι κκ. οϋτοι να μη ζητήσωσι να άδικησωσι φύλλον δι ο τόσον κολακευτικῶς εϋφράζονται. — Α. Σ μ ύ ρ ν α. Το Α ε ρ ά κ ι αϋτό μήπως είνε μεταφράσις του δημόδους Α γ ι ά ς ι; — Φ ι λ ο μ α θ ε ῖ. Οι Άδαρες ήσαν έθνος της Ασιατικής Σουβια, κατοικήσαν έν πρώτοις περί τον Τάναϊν ποταμόν: εκάθεν επί της εποχής του Ιουστινιανού (550) έπίδραμον κατέσχε την Μοισίαν, ής κατέστη μαστίς, την Δαλματίαν και Πασιονίαν μέχρις οϋ μετά διαφόρους περιπετείας έξωντώθη και ιστορικῶς άσπασθῆν το έθνικόν αϋτοϋ όνομα.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Έξεδόθησαν

Arndts Ρωμαϊκόν δικαίον, υπό Ι. Θ. Κυριακού δικηγόρου. Ένοχικόν δικαίον. Τόμ. Β', τεϋχος 17ον.

Πρακτικά της Ν' και ΝΒ' γενικής συνελεύσεως της Έταιρίας των τυπογράφων και βιβλιοδετών «ο Γουτεμβέργιος», μετά της λογοδοσίας του διοικητικού συμβουλίου περί των πεπραγμένων κατά το έτος 1890.

τοῦ συγγραφέως τῆς Κλεοπάτρας βασίλισσας τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν Μεταλλείων τοῦ Σολομῶντος

ΕΚΕΙΝΗ

(ἣτις πρέπει νὰ ὑπακούηται)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΥ ΕΙΔΟΥΣ

ΠΡΩΤΟΝ ΗΔΗ ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΕΞΟΧΟΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΕΤΥΛΙΑΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
καὶ
Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ
Ὁδὸς Πινακωτῶν 51

REVUE
POLITIQUE ET LITTERAIRE
REVUE BLEUE
Paraissant le Samedi
Six mois 20 fr. Un an 35
PARIS
111. Bd. St Germain 111.

A. K. LAMBERTH
**ΣΤΟΙΧΕΙΑ
ΧΗΜΕΙΑΣ**
Τιμᾶται δρ. 4.
ΑΘΗΝΑΙ

Προσεχῶς ἐκδίδονται
Κ. Δ. ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ
ΑΓΡΟΤΙΚΑ
λαβόντα τὸν ἑταίον
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΟΝ
ΠΟΙΗΤΙΚΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΟΥ 1890
Τιμὴ δρ. 2.
Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ γρα-
φεῖον τῆς εἰς ἑβδομάδος.

Ε. ΣΤΑΝΛΕΥ
Η ΓΗ
ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ
ΓΕΩΡΓ. ΑΔΡΑΚΤΑ
Τιμᾶται Δραχ. 2

ΤΡΟΧΙΟΔΡΟΜΟΣ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ
Γραμμὴ Ἀθηνῶν-Φαλῆρων
ΑΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ
26 ΦΕΒΡΥΑΡΙΟΥ

Ἀναχωρήσεις		Ἀναχωρήσεις	
Ἐξ Ἀθηνῶν		Ἐκ Φαλῆρων	
π. μ.	6.15	π. μ.	7.10
» »	7.50	» »	8.40
» »	9.20	» »	10.00
» »	10.40	» »	11.35
μ. μ.	2.00	μ. μ.	2.40
» »	3.20	» »	4.—
» »	4.40	» »	5.20
» »	6.00	» »	6.40
Ἐκ Καλλιθέας		Ἐξ Ἀθηνῶν	
δι' Ἀθήνας		διὰ Καλλιθέαν	
π. μ.	5.50	μ. μ.	12.10
» »	1.40	» »	7.25
» »	8.10	» »	8.40
Ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος μετὰ μεσημβρίαν, τοῦ καιροῦ ἐπιτρέποντο, αἱ ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν θὰ γίνονται κατὰ τὰς ἑξῆς ὥρας :			
2.	2.40	3.	3.20
4.	4.40	5.	5.20
6.	6.40	7.	7.30
Τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἑορταῖς καιροῦ ἐπιτρέποντο.			
Ἀναχωρήσεις ἐξ Ἀθηνῶν μ. μ.			
1.	1.45	2.	2.15
3.	2.45	4.	3.15
5.	3.45	6.	4.15
7.	4.45	8.	5.15
9.	5.45	10.	6.15
Ἀναχωρήσεις ἐκ Φαλῆρων μ. μ.			
1.	2.30	2.	3.—
3.	3.30	4.	4.—
5.	4.30	6.	5.—
7.	6.—	8.	6.30
9.	7.—	10.	7.30

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΕΜΜ. Ν. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
2. — Ὁδὸς Χρυσοπηλαιώσεως — 2.
Εἰς τὸ ἀνωτέρω νεοσύστατον βιβλιοπωλεῖον εὐρίσκονται καὶ πωλοῦνται τὰ ἑξῆς μυθιστορήματα εἰς τὰς ἑξῆς τιμὰς :

Δράματα Παρισίων Τόμ. 3 Δρ. 7.—	Ἐρυθρὰ Διαθήκη. Τόμ. 2 Δρ. 4.—
Ἄθλοι Ροκαμβόλ. » 2 » 8.50	Μικρὰ Μήτηρ . . . » 4 » 2.—
Ἀνάστασις » » 2 » 7.50	Ἰατρός Ρομῶ . . . » 1 » 2.—
Τελευταία λέξις . . . » 2 » 4.50	Ἰατρός τῶν πτωχῶν » » 1.80
Ἡ ὥραία Ἀνθοκά- μος » 2 » 3.50	Φροῦριον Καρρού συνεχ. } 2.50
Αἱ Ἀθλοπτήσεις τῆς Ἀγγλίας, ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος . . . » 3.50	Τὸ τέκνον τοῦ ἱρα- στοῦ. συνεχ. } 2.50
Ἡ Παναγία τῶν Πα- ρισίων » 2.50	Ἡ Ἀνομιφία Μήτηρ οἱ Ἄθλοι τοῦ Δον- δένου. Τόμ. 2 Δρ. 3.50

Τὰ ἀνωτέρω ἀποστέλλονται ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν εἰς πάντα πρακτοστέλλοντα τὸ ἀντίτιμον. Διὰ τοὺς ἐν τῷ ἔξωτερικῷ αἱ τιμαὶ ὑπολογίζονται εἰς φρ. χρυσῶν.
Πᾶσα αἰτήσις δέον νὰ ἀπευθύνηται :

Πρὸς τὸν κ. Ἐμμ. Ν. Γεωργιάδην, Βιβλιοπώλην-Ἐκδότην
Ὁδὸς Χρυσοπηλαιώσεως 2 — Ἀθήνας.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ
ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΩΝ
ΔΙΗΗΜΑΤΑ

Διηγήματα ποιήσεις. — Ὁ Λαοπλάνος. — Ἡ ταξιδεύτρια. — Ἀἴμος καὶ Ἑλένη. — Διονύσου πλοῦς. — Ὁ γοργὸς ἱεραξ. — Ὀδυσσεύς Α. Δραματικὴ ποιήσις. — Ἐρμηνεὺς, Φοινισσῶν μέρος Α'. — Οἱ τριάντα. Ὁ τόμος δρ. 4
Διηγήματα. Μέρος Α'. — Ὁ ἀθένητος τοῦ Μαρίας. — Αἶλα. — Ἐκδρομὴ εἰς Πέρον Ὁ τόμος δρ. 4
Διηγήματα. Μέρος Β'. — Ὁ συμβολαιογράφος. — Οἱ ὄραται τῆς Ἀνσής. — Αἱ φυλακαὶ ἡ ἡ κεραλικὴ ποιητὴ. — Τὸ χρυσοῦν μαστίγιον. — Γλουμυμασοῦ. — Εἰς τὰς κορυφάς. — Ἡ Ναϊάδ. — Ἡ Ἀραζών. — Ἐμάν. Ὁ τόμος. δρ. 4
Διηγήματα. Μέρος Γ'. — Τὸ κακουργωτικὸν τῆς Ἐλισαβετίνης. — Ὁ καμινάκης. — Καλμίνα. — Αἱ δύο ἀδελφαί. — Βροῦτος Κουρτέρρος. — Οἱ δύο υἱοί. — Ὁ ἀδάμας. — Ἡ εὐδαίμων οἰκογένεια. — Ὀδοιπορικαὶ ἀναμνήσεις. — Βιογραφία τοῦ Ἐρεχθεῖου. — Ἡ συνέντευξις τῆς Δρέσδης. — Ἐπιστολαὶ ἐκ Βερολίνου. Ὁ τόμος δρ. 4
ΠΡΑΟΓΝΑΤΑ ΕΝ ΤΟΙΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΙΣ

ΚΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΦΑΚΕΛΩΝ ΠΑΛΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ ΑΘΗΝΑΙ

ΧΑΡΑΚΤΑΙ
ΕΠΙ ΜΕΤΑΛΛΩΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ
ΕΦΡΑΓΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΩΝ
Monogrammes
Σφραγίδες ἐξ ἐλαστικού παντός εἶδους

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ
ΕΡΓΑΜΕΙΑ
ΚΑΡΤΟΝΑ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ
ΚΑΡΤΕΣ
ΑΛΒΟΥΜΙΝΕΣ
ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ΠΛΑΚΕΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑΙ
ΑΓΓΛΙΚΑΙ
ΕΙΣΙΩΝΕΣ
Τὰ καλύτερα ὑφάρ-
κοντα ἐν Ἑλλάδι
ΚΑΤΑΣΤΙΚΑ
ΜΕΛΑΝΟΧΡΕΙΑ
ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ
ΧΑΛΚΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ